

Jason och Medea

Jason och Medea

drama i fem akter

av Christian Lanciai (1994)

Personerna :

Argonauterna:

Jason
Orfeus
Peleus
Herakles
Polydeukes
Kastor
Idmon
Telamon
Polyfemos
Idas
Argos
Augeias

Kung Pelias av Thessalien
Drottning Hypsipyle av Lemnos
Polyxo, hennes amma
Kung Amykus av Bithynien, översittare
Fineus, blind siare
Kung Aietes av Pontos
Medea, hans dotter
Kalsiope, hennes syster
Apsyrtos, hennes bror
Kirke, hennes faster
en vakt
Kung Alkinoos av Kerkyra
Arete, hans drottning
Kung Pelias båda döttrar
Kung Kreon av Korint
Medeas barnsköterska
Hermione, Kreons dotter
Medeas minderåriga söner

Handlingen äger rum i grekisk mytologisk tid och dess värld.

Copyright © Christian Lanciai 1994

Anmärkning.

Argonauterna var 50 till antalet. Självfallet har bara ett ringa antal av dem kunnat presenteras här.

Det råder stor förvirring angående kung Aietes familj. I pjäsen nämns Kirke både som Medeas syster och som hennes faster. Kung Aietes gör ett verklighetsfrämmande (senilt?) intryck då han är omedveten om att hans dotter finns i hans närhet och att hans svärson Frixus är avliden. Troligen kallar Kalsiopes söner Kirke för Medeas syster då de upplever dessa båda damer, båda skumma prästinnor, som så lika och närstående varandra – barn får så lätt skev uppfattning om vuxna.

Som synes presenterar akt V en helt annan version av vad som hände Medeas barn än den gängse av Euripides.

Jason och Medea.

Akt I scen 1. Pagasai.

Peleus Vart är du på väg, Orfeus?

Orfeus Vad tror du? Har du inte hört?

Peleus Vad är det jag inte har hört?

Orfeus Tidernas största äventyr randas. Ingen hjälte i Hellas vill gå miste om det. Jason kallar alla unga entusiaster till Pagasai att delta i hans underbara expedition.

Peleus Får jag följa med?

Orfeus Slå följe med mig bara.

Peleus Vart ska resan gå?

Orfeus Till Kolchis bortom Pontos.

Peleus Vem kan väl ha tagit initiativet till en sådan expedition? Knappast är det väl Jason själv?

Orfeus Det är kung Pelias som sänder honom ut.

Peleus Av vilken anledning?

Orfeus Han vill att vi ska hämta det Gyllene Skinnet.

Peleus Här ligger en hund begraven.

(De kommer fram till Jason och ett antal andra.)

Jason Välkomna, alla, till Pagasai! Vi har fått order att utföra tidernas omöjligaste uppdrag, men bara för att visa världen att ingenting är omöjligt ska vi genomföra det! Över hela Hellas har budet gått att här väntar ära och berömmelse, och ingen man som det är något med har kunnat motstå vår kallelse! Ändå är det inga små risker som väntar oss.

Peleus Vari består riskerna?

Jason Vi har åtminstone två hav att segla över längs okända kuster och länder som aldrig har kartlagts. Kung Aietes kommer aldrig att frivilligt släppa det Gyllene Skinnet ifrån sig. Och sedan har vi återresan.

Herakles (gör sin entré) Vem bekymrar sig om riskerna? Det finns väl ingen här som är rädd? I så fall kan han stanna hemma hos mamma.

Jason Välkommen, Herakles, störst av hjältar! Om det var någon jag hade hoppats få med mig var det du.

Peleus Ingen är rädd, men det är klokt att vara försiktig. Varför skickar kung Pelias ut en sådan expedition?

Jason Det är bäst att kung Pelias själv får besvara frågan.

Pelias (stiger fram) Hellener, jag är överväldigad av hur alla Hellas bästa söner ställer upp för Jason i ett vanskligt företag som detta. Det är nästan så att jag får dåligt samvete. Emellertid kan jag inte avslöja mera om er resa än att den är nödvändig. Vi kommer inte ifrån den. Gudarna har bestämt det genom orakelspråk. När ni kommer tillbaka får vi kanske se vad gudarnas mening var med det hela.

Jason Även om uppdraget hade varit omöjligt hade vi kunnat genomföra det, ty vi har byggt världens stoltaste skepp, det säkraste genom tiderna, som inte kan sjunka, ty gudomlig expertis har bistått oss i arbetet. Varenda spant är av gudomligt virke, så vi blir säkrare ombord på henne än vad vi kan vara i land.

Orfeus Vad säger kung Aietes i Kolchis om vårt uppdrag?

Peleus Känner han till det?

Jason Det vet vi ingenting om. Förhoppningsvis kan vi hålla affären hemlig så länge som möjligt.

Peleus Inte för kung Aietes. Det finns bara två sätt att komma över skinnet, antingen med våld eller med svek.

Jason Innan vi kommer så långt har vi två hav att överfara. Det kan ta tid. Mycket hinner hända och förändras innan vi kommer fram. Men med sådana som dig, Orfeus, du gudomlige sångare från Thrakien, och dig, Peleus, du erfarne världsman som känner människorna, måste vi komma fram och klara uppdraget, ty Orfeus musik är oslagbar, den kan ingenting besegra, och Peleus klokhet och förstånd tar inga risker. Var välkomna, alla ni outhärliga reskamrater, och en sak är säker: ingen skall komma att ångra denna resa.

Herakles Ja, vad väntar vi på då? Är det inte bara att kasta loss?

Peleus Sakta, Herakles! Förnödenheter och förberedelser! Man kan aldrig vara för noga!

Pelias Slutligen vill jag önska er alla en lycklig resa och all framgång i ert avancerade företag.

Jason Tack, kung Pelias! Men mycket måste göras ännu. Vi har mycket kvar att planera, vi måste försöka fastlägga en rutt enligt de få sjökort och lotskunskaper vi har, och vi måste få tid att säga farväl till alla våra vänner. Mycket återstår att göra innan vi är resklara. Tack, kung Pelias, för dina välgångsönskningar.

Pelias Det skulle bara fattas annat. (*avsides*) Men kom bara inte tillbaka.

Jason Förlåt?

Pelias Ingenting. Lycklig resa.

Jason Då föreslår jag att var och en går till sitt. Alla har vi viktiga uppgifter att fullgöra. Kom till mig om ni har några problem.

Polydeukes Ajaj, kapten!

Herakles Ju förr vi kommer iväg, desto bättre.

Kastor Ett problem, kapten.

Jason Nå?

Kastor Vem är egentligen bäst lämpad till att vara vår ledare? Vi skall ut på okända faror på okända hav, och våra faror blir kanske värre än Odysseus. Så som jag ser det har vi bara en oövervinnelig man bland oss, som ingen och intet kan trotsa.

Jason Och det är?

Kastor Herakles. Vem vågar väl sig på Herakles?

olika röster Han har rätt. Herakles är bäst. Ingen vågar något mot Herakles. Herakles måste bli expeditionens ledare.

Herakles Jag vägrar.

Peleus Varför?

Herakles Ingen har rätt att vara expeditionens ledare utom den som själv ensam har samlat den. Jag följde med för att få tjäna den modige Jason och hjälpa honom i hans svåra värv. Ingen får vara ledare utom Jason.

Orfeus Den store Herakles har talat.

Polydeukes Jason är vår ende kapten och ledare.

Jason Om det är så att ni verkligen vill ha mig till oomstridd kapten och ledare, så låt oss inte förlora mera tid! Låt oss ge oss av genast! Vad väntar vi på?

Idmon Lycklige Jason, du är sannerligen förutbestämd att föra denna resa till en lycklig hemkomst och ett lyckligt slut, medan jag är dömd av ett olyckligt öde till att bli kvar i Asien och sluta mina dagar där. Flera andra av oss kommer att bli kvar på vägen, men de flesta av oss kommer lyckligt att komma hem igen under Jasons ledning.

Peleus Om du vet så mycket om ditt öde, varför följer du då med, olyckskorp?

Idmon För ärans skull. Jag ville att de där hemma skulle tänka bättre om mig för att jag följde med. Vem av er har väl inte ställt upp mest för ärans och fåfångans skull?

Jason Idmon, du gör mig ledsen.

Idmon Var inte ledsen, Jason. Resans värsta fara vet du än så länge ingenting om.

Orfeus Vet du någonting om den?

Idmon Bara att den finns där man minst av allt skulle tro det.

Polydeukes Förräderi?

Kastor Trolldom?

Orfeus Kärlek?

Peleus Svek genom feghet och räddhåga?

Idmon Fråga mig inte mer. Jag har ingenting sagt.

Jason Och om du har spått fel? Antag att du klarar dig hem och andra fått sätta livet till genom falsk tilltro till dina spådomar? Hur skall du klara dig då, Idmon?

Orfeus Nej, Jason och Idmon, inget gräl nu, ty resan har ju inte ens börjat ännu! Börjar vi slåss nu kommer vi aldrig ombord.

Peleus Sjung för oss en sång, Orfeus, så att vi får rätt stämning inför resan och en moral som sedan alltid håller oss flytande.

Polydeukes Ja, sjung för oss, Orfeus.

Kastor Bota oss från tvehågsenhet och negativ oro.

Herakles Inspirera oss, Orfeus!

Orfeus

Välkommen, hav! Välkommen, mörker!
Välkommen, äventyr och strid!
Välkommen, allt som fasa väcker,
jag välkomnar allt som väcker strid!
Ingen fruktan finns, när livet ler i mörker,
livet överlever allt och trotsar allt i dödens tid,
ty ingenting är underbarare än livet när det väcker
döden bort ur mänskors hjärtan och i stället friheten tar vid!
Kom, låt oss trotsa liv och mörker
och bli ett med all naturens liv och id!
Allt är lögn som ej naturlig känsla väcker,
ondskan finns blott där naturen ej tar vid;
vi ger oss i kast med all naturens värsta vilda mörker,
och kan därför bara vinna all naturens klokhets, liv och frid.

Peleus Väl sjunget, Orfeus!

Jason Kan väl någon nu tvivla på vår resa?

Herakles Må han i så fall springa hem till mamma.
Jason Sätt fart för fulla segel! Låt oss äntligen komma iväg! Vi väntat länge nog på vankelmodets seger! Låt oss fylla våra segel nu i stället med all vindens energi!
Herakles Sätt fart där borta! Ska vi segla, eller ska vi låta bli? Låt oss nu äntligen komma till strid!
Peleus Ja, vad väntar vi på? Om Orfeus sjunger för oss, hur kan vi väl då någonsin ha annat än bara fulla segel?
Polydeukes Låt oss löpa ut!
Kastor Sätt fart! Ej någon resa väntar på dess passagerare!
Jason (avsides) Så inleds det mest vanskliga av alla företag. Nog vet jag att kung Pelias bara önskar bli mig kvitt, ty något omen har gjort honom rädd för mig. Nog vet jag att han bara gett mig detta uppdrag för att det helt säkert skulle bli min undergång, men vi ska nog ge svar på tal och anta denna dödliga utmaning. Kanske att vi lär oss något av erfarenheten. Idmons dunkla spådom späder ytterligare på spänningen och företagets intriganta och omöjliga natur. Kanske blir det som den gode Peleus säger, att blott Orfeus håller liv i sången och musiken, kan ej något ont ens motstå oss och ännu mindre hindra oss.
 Sätt fart nu! Låt oss komma raskt iväg!

Scen 2. På Lemnos.

Hypsipyle Kom ihåg, systrar, inte ett ord om vårt brott till någon. Detta är vår unika chans. Vi får inte låta den misslyckas.
Polyxo Hypsipyle, dotter av kung Thoas, din plan är god och kan inte misslyckas. Men även om ni alla lyckas hålla masken och hemligheten gömd, är det viktigaste, att ni förblir kvinnor. Endast som kvinnor kan ni vinna dessa män.
Hypsipyle Polyxo, kära amma, du har rätt som vanligt. Ingenting är mer oövervinnligt i mänskligheten än en kvinnas list förenad med politisk slughet. Inte ett ord om våra brott till någon. Tala endast genom er kvinnlighet.
 Släpp männen in. De är våra ärade gäster.
(Portarna öppnas till festsalen. I täten kommer Jason, klädd i praktfullt broderad purpurmantel.)

Välkommen, ärade konung från västerlandet!
Jason Min drottning, ni tar fel. Jag är bara en sjökaptan anförtrodd ett känsligt uppdrag av en riktig konung.
Hypsipyle Det uppdraget måste då vara synnerligen krävande och svårt, så hövdingligt som ni för er. Ty er hållning anstår blott en konung.
Jason Drottning, ni smickrar mig. Men jag ser bara kvinnor här vid ert hov. Var är er fader kung Thoas? Var är alla era män? Ni är väl inte amazoner?
Hypsipyle Jason, ärade kaptan, tag plats vid denna överdådiga bankett som vi berett er, och vi skall berätta allt om tragedin hos oss.
(Jason tar plats utan att tveka. Banketten inleds genast.)

Alla männen dog hos oss. De bara dog varenda en, som drabbade av ett och samma öde eller en och samma sjukdom. Ingen undkom utom far min, konung Thoas. För att han ej också skulle dö beslöt vi att försöka skicka honom till ett annat land, vart smittan inte kunde nå. Han lever nu i Oinoe eller Sikinos, som ön har kallats också.

Jason Är detta sant?
Hypsipyle Är detta sant, o systrar?

många Ja, det är alldeles sant.

Jason Så många vackra kvinnor, och ej någon enda äkta man! Hur kan det vara sant? Det är för underbart för att ens vara trovärdigt och ännu mindre sant.

Peleus Hur vet vi att det inte är en fälla? Herakles och Orfeus är kvar på Argo för att vara på sin vakt, bevaka skeppet och med andra vara i beredskap.

Hypsipyle Ingen list och ingen lömsk planering ligger bakom vår totala gästfrihet. Varenda en av er skall finna att ej någon enda kvinna här på ön skall säga nej till någon endaste av er. Vår kärlek kommer unisont att vara gränslös och reservationslös. Inget värre väntar er på Lemnos än att ni måhända avlar barn, som föds när ni har lämnat oss.

Jason Det kallar jag högst märkligt och anmärkningsvärt. Vad säger du, förslagne Peleus?

Peleus Jag vet ej ännu vad som ligger bakom detta, men vi kan nog acceptera alla dessa damers fria kärlek.

Jason Ja, de är ju ensamma och måste glädas. Högst oartigt vore det om vi ej tackade och tog emot.

Hypsipyle Så låt oss fröjdas då och vara glada. Låt vår fria älskog vara oavbrutet under så lång tid som möjligt! Må varenda dam på Lemnos som det önskar bli välsignad med ett moderskap!

Peleus (avsidet) En sådan kvinnlighet är nästan överväldigande. Kan allt vara som det ska?

Polydeukes Du ser tveksam ut, Peleus.

Peleus Något ligger bakom detta som jag inte tycker om.

Kastor Vad tror du om att hämta Herakles?

Peleus Han är ej klok tillräckligt. Här behövs en slipad hjärna för att genomskåda kvinnors dolda alltid oberäkneliga men beräknande försåt.

Polydeukes Vi måste få hit Orfeus.

Peleus Han kommer aldrig hit. Han tycker ej om kvinnor.

Polydeukes Eftersom han känner dem.

Kastor Jag hämtar honom genast. (*går*)

Jason Ändå förefaller det mig underligt, att även alla era barn består av endast döttrar. Har ni då fött bara döttrar obefruktade av män?

Hypsipyle Vi hade söner också, men de omkom alla i epidemin.

Jason Vad är det för en märklig sjukdom som angriper blott det ena könet och tar livet av varenda man och pojke men som inte rör en enda dam och tös och det allenast på en enda ö?

Hypsipyle Ja, är det inte underligt?

Jason Min drottning, ni undviker frågan. Något måste ni väl veta?

Hypsipyle Jag vet bara vad jag vet, ej något annat. Men, min hjälte, låt oss glömma dessa sorger. Vi har ju fått ersättning för våra sorger och förluster genom er. Nu är ni här som våra gäster, och ni skall ej sakna något medan ni är här, och all vår kärlek skall tillhöra er.

(*Orfeus, Kastor och Herakles kommer in.*)

Herakles Vad är det med er, ynkryggar och mammas gossar? Har ni seglat ut på tidernas mest underbara äventyr blott för att fastna här bland fala flickor, som ni ej vet något om? Har ni glömt bort allt om det Gyllene Skinnet? Detta liknar ingenting! Vad tar det åt er? Varför far vi inte hem direkt som feiga harar om det passar er att hänga efter kjoltyg bättre än att nå berömmelse och ära?

Polydeukes Herakles har rätt.

Jason Min drottning, jag är ledsen, men vi kan ej stanna här. Det är för gott att vara här hos er, och om vi stannar här en enda natt så lär vi fastna. Men vi måste genomföra vår mission.

Kastor Berätta vad du vet om Lemnos, Orfeus.

Orfeus Det fagra Lemnos var beständigt känt för dess en aning överdrivna kärlekskult. Här blev man lätt promiskuös, och så blev alla Lemnos män. Ej någon här var trogen mot sin hustru. Vad har hänt med alla era män, du sköna drottning?

Hypsipyle Orfeus, du känner kvinnorna och är en klok man som ej någonsin har velat kränka eller utnyttja en kvinna. Du om någon måste bli vår advokat. Så djävulskt skrupelfria, samvetslösa, hänsynslösa och självgoda i sin trolöshet blev våra män att vi beslöt i bitterhet enhälligt att åtgärda den oacceptabla situationen. Vi beslöt i desperat protest att döda alla våra män och gjorde det i hopp om att Apollon och de andra gudarna förstod det och förlät oss.

Jason Och din fader konungen?

Hypsipyle Min goda amma här Polyxo sände honom bort i hemlighet på Lemnos sista flotte. Han allenast överlevde.

Jason Och hur vågar ni bekänna detta oerhörda brott för oss?

Hypsipyle Apollon, kvinnornas försvarare, vet hur vi sedan bittert ångrat oss. Ty visserligen kan de manliga bli outhärdliga ibland, men värre är att vara utan dem. Vi såg er ankomst som en möjlighet till räddning och försoning. Ni kan ge oss våra män tillbaka genom att, om ni behagar, ge oss söner.

Jason Orfeus, vad säger du?

Orfeus Det är som drottning Hypsipyle säger. Hon har modigt avlagt en komplett bekännelse. Vi måste respektera dessa kvinnor som har drivits till en desperat protest mot manligt självsvåld. Låt oss stanna och befrukta dem och sedan segla vidare. Det är måhända en väsentlig del av vår mission. Vi kom ej hit om gudarna ej sänt oss hit.

Peleus Du menar, att vi ska förlåta dem och glömma deras brott?

Orfeus Om vi ej gör det kan ej någon göra det. De har ju redan ångrat det och sonat det. Här har vi möjlighet att göra något gott.

Herakles Du menar, att de är att lita på?

Orfeus Definitivt.

Jason Om Orfeus själv ger oss licens att vara lyckliga och roa oss om blott för några dagar, hur kan vi då säga nej? Låt var man ta sin brud för några dagar. Låt oss sedan skilja oss från detta paradiset med blott respekt och ömma hjärtan för vårt underbara värdskap, alla dessa övermåttan generösa kvinnor.

Herakles Dra åt helvete! Jag lämnar er och väntar er ombord på Argo. Om ni inte är tillbaka om tre dagar seglar jag iväg förutan er.

Idmon Den store Herakles är rädd för kvinnor.

Orfeus Herakles, jag följer dig. – Tre dagar får ni på er. Sedan seglar Argo.

(går med Herakles.)

Hypsipyle Orfeus ger oss frihet inom kloka gränser. Och tre dagar är tillräckligt. Låt oss ta väl vara på dem.

Jason Drottning, i tre dagar står jag helt till er disposition. *(kysser hennes hand.)*

Hypsipyle Vi är övermåttan glada över att ni över huvud taget kom till Lemnos. *(stiger upp och visar Jason vägen. Alla andra följer exemplet under höviska och artiga former, med några undantag.)*

Scen 3. Ombord på Argo.

Peleus Hur länge ska vi vänta?

Polydeukes Vi kan väl knappast fara utan honom.

Orfeus Om vi bara visste vad som hänt!

Jason Vi kan inte vänta här för länge. Om Herakles en gång blivit sen kommer han aldrig.

Telamon Vad menar du, Jason?

Jason Jag menar bara att vi måste fara vidare förr eller senare med eller utan Herakles och Hylas.

Telamon Det skulle passa dig, va? Du ville inte ha Herakles med från början! Du ville inte att någon skulle konkurrera med dig om äran för vår resa! Du har säkert planerat detta! Du har arrangerat att Herakles och Hylas skulle bli kvarhållna i land så att du kunde segla ifrån dem!

Orfeus Prata inte strunt, Telamon. Hylas har säkert råkat illa ut, och Herakles har ilat till hans hjälp; Hylas var ju alltid Herakles ögonsten, och Hylas var alltid slarvig av sig. Gudarna vet vad för klämma han har satt sig i.

(Polyfemos kommer.)

Vad nytt, Polyfemos?

Polyfemos (förtvövlad) Jag hörde ett skrik från Hylas i buskarna. Förfärad rusade jag in men kunde varken se eller höra Hylas mer. Då rusade jag till Herakles. Han vrålade som en sårad drake och brakade in bland buskarna. Hylas var ju hans närmaste skyddsling. Det är det sista jag hörde och såg av Hylas och Herakles.

Jason Du är vårt enda ögonvittne. Har du sagt hela sanningen?

Peleus Hörde du ingenting av vad Hylas råkade ut för? Inget vilddjur, svin eller lejons rytande?

Polyfemos Nej.

Orfeus Hylas blev inte rädd för ingenting. Någonting mer måste du ha hört.

Polyfemos Bara en sak.

Peleus Berätta.

Polyfemos Strax innan jag hörde Hylas skrik hörde jag en annan sak.

alla Vad då?

Polyfemos En ung kvinnas skratt.

(Paus och tystnad.)

Jason Vad tror du om detta, Orfeus?

Orfeus Hylas var en fager man. Han måste ha råkat ut för en nymf. Om det var en skogsnymf släpper hon honom aldrig, och vi kommer då aldrig att finna honom. Inte heller Herakles. Han kommer att rumstera om på hela ön, men han kommer aldrig att finna dem, och han kommer aldrig att ge upp.

Jason Det är alltså lika bra att vi seglar?

Orfeus Ja, tyvärr. Så hopplöst är det.

Jason Kasta loss! Lätta ankar! Hissa segel!

Telamon Du fick som du ville, Jason. Nu har du ingen konkurrens längre.

Jason Tror du att jag tycker om det här? Det är andra gången kvinnor sinkar vår färd. Damerna på Lemnos försökte ju hålla oss kvar med våld, och Herakles fick nästan slita var och en av oss ur deras sängar med våld. Jag hoppas det här var resans sista kvinna.

Telamon Kvinnor finns överallt.

Jason Ja, jag är rädd för det, Telamon.

Telamon Tur att vi har Orfeus med oss, som vet vad de går för.

Jason

Ja. Han är vårt viktigaste moraliska stöd nu efter Herakles.

Scen 4.

Amykus Hallå där, era pestloppor till inkräktare, vad fan har ni att göra i mitt land? Jag är kung här, och ni ska veta vilka regler som gäller här! Ingen främling som kommer hit får passera utan att han ställer upp i en boxningsmatch med mig! Så välj ut er bästa man, och vi skall gå en holmgång tillsammans genast! Om ni inte följer mina regler skall mina trupper göra processen kort med er och slakta er alla så att bara våta fläckar återstår!

Jason Vem är denne odräglige skrävlare?

Polydeukes Han behöver sig en läxa. Jag ställer gärna upp mot honom.

Orfeus Det är den ökände kung Amykus, världens kanske mest ökände översittare. Han insisterar på att få slåss med alla. Ingen har överlevt en boxningsmatch mot honom.

Polydeukes Då är det dags för honom att äntligen få duka under.

Amykus Vad säger ni, era odugliga fjantar från fjärran? Vågar ingen av er sätta upp sina nävar mot mig? Så mycket värre för er, era långhåriga veklingar till miserabla löss!

Telamon Vi kan inte sitta här och bara svälja hans förolämpningar.

Peleus Nej, vi måste göra något åt saken.

Amykus Hur blir det, era värdelösa struntar till byfånar från horornas hemland? Är ni alla värdelösa bastarder? Vi bara väntar på att få slakta sådana och salta ner dem!

Polydeukes Håll käften, din förbannade buse till barbar! Din usle tyrann, du har klått ditt sista offer!

Amykus Så ska det låta! Sätt upp nävarna bara! Be din sista bön sedan, för du har satt din sista potatis, din värdelösa morsgris!

Polydeukes Hör på den impotente grovhuggaren! Är nävarnas intelligens den enda du har, din imbecilla narrfjärt till tordyvel?

Amykus Tordyvel kan du vara själv, din värdelösa skit!

Polydeukes Låt oss inte blanda in varandras avföring i vår vänskapliga uppgörelse, din ruttna tarmprodukt av en horas förstoppning!

Amykus Vad sade du, din hysteriska dynghög av förgiftad dysenteri?

Polydeukes Din diarré ska vi inte tala om, din skräphög till lortande parasitstekel!

Amykus Din bärfis, kom an nu, din förgiftade lortpadda! Har du inga nävar att slåss med?

Polydeukes Ska du säga, din krympling med stumpar i stället för armar och styltor till förtvinade ben! Varför har du inte lagt av och pensionerat dig, ditt dallrande gubbäckel till senil fluglort?

Amykus Kom an nu, din osnutna djävel till fruntimmersträckloppa! Vem har väl du knullat här i livet utom ditt luder till morsa? Var det det fnasket som gjorde dig till en oduglig lipsill? Du har ju varken muskler eller knogar! Är ditt blod bara vatten, va?

Polydeukes Ditt arsel till oäkta svinyngel, din morsa var väl suggan själv i din svinstia till kungapalats som är det enda du är kung över, ditt svin till översittare!

Amykus Kom an nu, din spindellus! Du bara gestikulerar! Har du aldrig rört en annan människa, eftersom du är så rädd för mig?

(Polydeukes lägger in en plötslig högerkrok och får in en fullträff med vänstern mot Amykus högra öra. Denne blir genast fullständigt groggy och segnar ner.)

Polydeukes En buse mindre i världen.

Jason Är han död?

Telamon (undersöker honom) Fullständigt stendöd. Tyrannen av Bithynien, som gjort sig så outhärdligt odräglig så länge för så många människor, föll för en enkel högerkrok och en rak vänster. Bra gjort, Polydeukes! Ett rötägg mindre i världen! Nu blir bithynierna glada.

Fineus (gammal och blind) Vad är det jag hör? Har någon fällt kung Amykus?

Orfeus Han är död, du stackars blinde gubbe.

Fineus Då har ni frälst mig och vårt rike från vår värsta landsplåga. Kung Amykus var en roffare som höll alla i fattigdom medan han skodde sig på allas bekostnad och ägnade sig åt systematisk utrotning och förföljelse av alla utlänningar.

Jason Han är borta nu. Han föll i en rättvis strid. Ingen bröt mot några regler.

Fineus Vilka är ni, som sålunda befriat vårt land från tidernas sniknaste tyrann?

Jason Vi är greker från väst som seglar med skeppet Argo för att hämta det Gyllene Skinnet från Kolchis åt konung Pelias.

Fineus Då är ni ute på djupa vatten, min son. Många faror väntar er, och kung Pelias sände ut er bara för att ni skulle gå under. Det Gyllene Skinnet har ingen någon glädje eller nytta av, och om ni för det till Hellas blir ingen glad för det.

Orfeus Men vi har lovat kung Pelias att genomföra det.

Fineus Ja, och ni kommer att genomföra det, men inte utan Afrodites hjälp.

Jason Kärleksgudinnan?

Fineus Ja. Bara hon kan hjälpa er. Så förakta inte kärleken, kung Jason, utan lev med den och odla den, även om den blir din undergång.

Jason Du talar gåtfullt, gamle man.

Fineus Därtill blev jag född. Jag har aldrig spått orätt. Tvärtom har jag alltid så klart kunnat uttyda gudarnas meningar att jag med min farliga klarsynthet ådrog mig Zeus förargelse. Därför fick vi den här miserabla tyrannen till kung över oss.

Jason Det är slut nu.

Fineus Ja. Även detta förespåddes mig. Modiga hjältar från väst skulle en gång för alla åtgärda tyrannen. Nu kan vi börja leva igen. Men ta er i akt för att missbruka kärleken. Afrodite är den enda som kan hjälpa er, men kärleken kräver disciplin. Ni får inte svika henne.

Orfeus Tack för din varning, gamle man.

Fineus Jag vill bara hjälpa er.

Jason Det har du redan gjort. Nu kan vi fortsätta med bättre förtröstan.

Polydeukes Ja, nu vet vi att vi kommer att lyckas.

Fineus Man lyckas bara tillfälligt. All lycka övergår i olycka och tvärtom. Men fråga mig inte mer. Led mig hem igen, pojke. *(Hans tjänare leder honom ut.)*

Peleus Ett tveeggat orakelord på gott och ont. Vad menade gubben egentligen? Vad tror du, Orfeus?

Orfeus Vi kommer att vinna, men det blir surt efteråt.

Jason Hur då?

Orfeus Särskilt för somliga av oss.

Jason Vem då?

Orfeus Dig och mig, Jason. *(går)*

Jason Ett gåtfullt ord med många betydelser. Men låt oss ta en sak i sänder. Ingenting ligger nu mellan oss och det Gyllene Skinnet.

(Idmons lik bärs in, sörjd av Idas och andra.)

Men vad är detta? Ett lik till?

Idas Han var nere vid en källa för att rena sig när han blev angripen av ett vildsvin. Vi fick besten, men det var för sent att rädda Idmon.

Telamon Idmon är död som han själv förutspådde.

Jason Jag tycker inte om det här. Försök få tillbaka den gamle spåmannen hit.

Polydeukes Här kommer han tillbaka med Orfeus.

Orfeus Mina vänner, inte bara Idmon har fallit för dödens fällor. Även Tithys är död. Han drog just sin sista suck efter sin korta sjukdom.

Jason Detta är för mycket.

Fineus Varför kallade ni mig tillbaka, unga argonauter?

Jason Du kom av dig själv innan vi hann kalla på dig.

Fineus Jag kände er kallelse. Ni vill veta vad dessa era båda vänners plötsliga död förebådar. Vad kan väl döden förebåda annat än döden? Men var inte rädda. Döden är bara en befrielse. Fastän ni nu frälst Bithynien från en gruvlig tyrann är min enda glädje kvar i livet att få dö. Flera av er ska själva vara lyckliga över att en dag äntligen få dö.

Jason Du är en olyckskorp.

Fineus Du bad om det. För mig bort härifrån igen, pojke. Dessa ystra unga män är för levande för min smak. (*går*)

Jason Det här är ju förfärligt. Hur kan jag väl fortsätta leda er vidare mot ständigt farligare land när den ena efter den andra av er förolyckas? Fyra har vi redan förlorat, och redan en var en för mycket.

Peleus Sörj inte, Jason. Vi har inte långt kvar nu. Kolchis väntar på oss med sin underbara utmaning. Vad är väl en man som gråter mer än bara en kvinna?

Telamon Peleus har rätt. Vi måste fortsätta.

Orfeus Vi kan stanna och begrava våra döda, men vi får inte stanna och sörja dem.

Kastor Sentimentalitet är värre än döden. Det är den lättaste vägen mot en ärelös undergång.

Polydeukes Kastor har rätt. Vi borde fara härifrån genast.

Orfeus Döden är svår men inte svårare än att man kan överleva den.

Telamon Kom, låt oss kvickt begrava våra döda och sedan fara!

Polyfemos Må prövningarna sporra oss och inte spärra oss.

Jason Jag är tacksam för er goda moral. Låt oss snarast segla vidare efter att vi fullgjort vår sista plikt mot våra stackars kamrater.

(*Den döde bärs ut. Alla följer efter.*)

Akt II scen 1. Kolchis.

Aietes Du säger att ett främmande fartyg har kommit till Kolchis med utländska gäster? Det är bara män, och de är fullt beväpnade? Det måste vara ett kupp försök. Frixus har skickat dem hit på en hemlig mission för att störta mig kanske. Här gäller det att inte ta några risker.

vakt En delegation från de främmandes fartyg är här för att be om en audiens.

Aietes Är de många?

vakt Nej, bara ett fåtal. De är obeväpnade, tre av dem är dottersöner till dig, Frixus söner. De övriga tre är kaptenen samt två av hans vänner. Det är ganska uppenbart att de har fredliga avsikter.

Aietes Frixus var den bästa gäst som jag någonsin haft. Han var ädel och orättvist illa behandlad när han sökte skydd här mot sina föräldrar. Hans styvmor

fick fadern att göra ett människoofferförsök av sin son, för att styvmoderns barn skulle ärva, men lyckligtvis varnades Frixus och flydde. Han kom hit, uppförde sig väl och fick min egen dotter till maka. Men min kära dotter har alltid haft hemlängtan och ville gärna ha min tron i stället för Frixus. Nu har Frixus eller min dotter sänt sina tre söner till mig. Låt oss höra vad de har att säga.

(Jason, Augeias, Telamon, Argos och hans bröder visas in.)

Aietes Välkomna, var välkomna hem, kära älskade söner till min egen dotter! Vad för er tillbaka till Kolchis, ert fattiga hemland, som jag trodde ni hade glömt?

Argos Ve den man som förglömmar sitt hemland! Han är lik ett träd som berövar sig självt sina rötter. En sådan kan ej leva länge då han måste torka ihjäl efter att själv ha avstått från sin egen själ.

Aietes Argos, du talar väl, och ditt tal rör min själs alla strängar och mitt fadershjärta. Men vad är ert uppdrag?

Argos Det är mycket känsligt och svårt. Kapten Jason här har kommit hit för att äntligen häva förbannelsen som vilar tung över Frixus, vår far och din svärson. Ett heligt orakel har sagt, att det sista bekymret skall vara ur världen för Frixus, när du återbördar det Gyllene Skinn till Hellas. Det uppdraget har konung Pelias givit till vår kapten Jason här, att han skall hämta det Gyllene Skinn.

Aietes (reser sig) Det Gyllene Skinn är mitt! Jag har aldrig hört maken till fräckhet! Jag tror inte alls att ni kommit hit bara för att lägga vantarna på detta Gyllene Skinn, en relik och ett kultföremål utan något betydande värde förutom symboliskt! Bekänn att ni skickats hit för att omstörta min tron, min regering och ordning!

Argos Min morfar, hur kan ni väl tro något sådant?

Aietes (lugnar sig) Jag känner hellenerna och deras snikenhet, dubbelhet och opålitlighet. Nå, kapten Jason skall få lov att hämta mitt skinn, men han får ingen hjälp ifrån mig. Må han hämta det själv.

Jason Jag skall gärna genomgå alla de prövningar som ni må ålägga mig. Men säg gärna vad jag har att genomgå.

Aietes Skinnets bevakas i en helig lund hela dygnet av en giftig orm, som ej låter den ringaste komma för nära. Men det är det sista av hindren. För att komma fram till den heliga lunden så måste man först ta i tu med problemet med krigsgudens åker. För att ens få se detta Gyllene Skinn måste jag plöja upp denna åker. Det kan man blott göra med två ilska oxar med hovor av brons och eldsprutande andedräkt. Dessa skall tämjäs och tvingas in under sitt ok. Sedan vidtager plöjningen. När du plöjt åkern skall denna besås ej med utsäde utan med draktänder. Strax efter sådden uppstår tungt beväpnade drakmän ur jorden som måste bekämpas och nedslås tills alla är döda. När du har gjort detta är Gyllene Skinn ditt, om ej solen ännu har gått ner. Lycka till.

Jason Detta är högst märkvärdiga villkor och närmast omänskliga, men jag skall infria dem, fastän de är att fria till döden. Men jag kan ej se att jag har något val. Jag har utskickats hit på befallning av en mäktig konung, och jag måste blint lyda order och har annars vanära och gudars onåd att vänta mig bara.

Aietes Var inte så nedslagen. Jag trodde nog att du inte var feg. Men om du inte klarar mitt prov eller fegt sticker undan ska jag nog se till att ej heller i framtiden någon skall mer komma hit för att fräckt roffa åt sig och hämta vad som ej tillhör någon annan än mig. Jag har talat. Ni har blott att anpassa er efter rådande regler.

(stiger upp och går med sin uppvaktning.)

Telamon Han tror inte att du kan klara hans prov.

Augeias Men du måste!

Jason Jag vet.

Telamon Men hur?

Argos Jag tror att jag har ett svar.

Jason Är det möjligt?

Argos Min morfar har ännu en dotter förutom den ökända Kirke vid det fjärran havet i väster. Hon heter Medea och är väl förfaren i trolldom och list. Hon kan hjälpa oss. Vi måste till varje pris vinna hennes bevågenhet.

Jason Har vi ej redan haft nog av bekymmer som kvinnor har givit oss?

Argos Ingen kan ge oss det Gyllene Skinnet om hon inte gör det. Du måste se det som din plikt, Jason, att vinna henne för oss. Hennes hjärta kan du enkelt vinna, och det är allt vad vi behöver.

Jason Du ber mig med andra ord att fria till och förföra en kvinna jag aldrig har sett?

Telamon Varför inte?

Medea (inträder) Är det männe så att ni talar om mig, mina herrar?

Argos Prinsessa, min fränka, förlåt oss. Det sista vi ville var att förolämpa er.

Medea Får jag ett ögonblick tala i enrum med er kapten Jason?

Argos Kom, bröder, Augeias och Telamon. Låt oss omedelbart hörsamma syster Medeas uttryckliga önskan.

(Alla går utom Jason och Medea.)

Medea Säg genast: varför har ni kommit hit?

Jason För att på order av Pelias hämta det Gyllene Skinnet.

Medea Min far låter er aldrig få det. Han dödar långt hellre er alla.

Jason Jag fruktade någonting sådant.

Medea Ändå har ni kommit hit. Varför?

Jason Jag hade väl ej något val.

Medea Och ni ifrågasatte ej uppdragets sans och förnuft?

Jason Nej. Om det kunde lyckas så kunde det bli en fantastisk upplevelse som kanske kunde bli dikt. Det var tillräckligt för att entusiasmera beryktade hjältar som Orfeus, tvillingarna Polydeukes och Kastor och Herakles.

Medea Är dessa med er?

Jason Nej, Herakles blev kvar på vägen. Men de andra tre är fortfarande med oss.

Medea Och om jag gav er detta skinn som min far ej velat avstå från?

Jason Menar ni det, ädla drottning?

Medea Jag är blott prinsessa. Om jag gav er skinnet, vad skulle ni tänka om det?

Jason Det är ofattbart modigt av er i så fall. Ty det vore ju förräderi mot er far.

Medea Ja, just det. Och ändå vill ni gärna att jag begår brottet.

Jason Men menar ni verkligen allvar?

Medea Ser jag då ut som om jag skämtade?

Jason Men varför skulle ni uträtta något så oerhört? Tänk på den fara ni skulle utsätta er för! Kan ni ta sådan risk?

Medea Ni tog risken att komma hit. Varför behövde ni komma hit? Kunde ni inte ha stannat kvar hemma? Vad har ni i främmande land på feg rövarstråt hos andra människor som aldrig har sett er att göra? Varför kunde ni inte lämna oss alla i fred? Vad ont har vi väl gjort er?

Jason (tar hand om henne) Prinsessa, försök ta er samman. Om det är er vilja så seglar vi härifrån strax mitt i natten. Vi glömmer vårt uppdrag och allt om det Gyllene Skinnet. Vi har ju ändå fått vår härliga resa. I Hellas får de sedan säga vadhelst de behagar. Vi ville ej någonting ont.

Medea (lugnare) Om jag ger er det Gyllene Skinnet – vill ni i så fall ha den godheten att ta mig med härifrån?

Jason Om ni vill det.
Medea Beskyddad av er som er hustru?
Jason Ni vill då bli gift med mig?
Medea Det är mitt villkor.
Jason (begrundar situationen med häpnad) Men varför?
Medea Förstår ni då inte?
Jason Vad då?
Medea Att jag älskar er.
Jason Redan?
Medea Så fort jag fick se er.
Jason (avsides) Det här är för bra för att kunna vara sant. Är jag verkligen vaken? Är detta en dröm?
Medea Nå, hur blir det?
Jason (vaknar) Vad då?
Medea Kan ni ge mig min kärlek tillbaka? Kan ni älska mig som jag själv älskar er?
Jason Detta kommer en aning oväntat. Jag är föga van vid uppriktiga kärleksförklaringar. Ursäkta mig om jag är litet tagen. Jag är liksom ovan.
Medea Så ni känner inget för mig?
Jason Det är för mycket sagt. Ni är vacker och ädel och god. Vad kan någon man mera begära?
Medea Er blygsamhet är ej förställning. Jag tror på ert ord, och jag litar på er.
Jason Men hur ska det gå till?
Medea Jag ska ge er en ört som ska söva ner ormen som vaktar det Gyllene Skinnet. Beträffande oxarna skall ni få av mig en salva som ni även skall smörja svärd, spjut och hjälm med. Den gör er helt osårbar för hela dagen. Beträffande krigarna som stiger upp av er sådd skall ni vänta tills ett större antal är uppstigna. Då ska ni slänga en sten mitt ibland dem. Då skall de bli rasande och helt förgöra varandra. Då är det lätt att hjälpa till. Sedan är allting färdigt, och Gyllene Skinnet är ert.
Jason Ni får allt svårt att låta så enkelt.
Medea Varför göra något mer svårt än det är? Men var tyst! Jag hör min fader komma. Var snäll och gå genast och göm er. Jag skall ha ett samtal med honom, ta reda på vad är hans avsikter och ni får då höra själv vad han tänker. Var snäll och gå genast och göm er.
(Jason gömmer sig. Aietes inträder.)
Aietes Min dotter! Vad gör du här ensam? Jag tyckte att jag hörde röster.
Medea Det var bara din fantasi.
Aietes Ja, det är högst förvillande. Jag är väl överansträngd. Men det har aldrig hänt förut att en beväpnad armada har kommit hit bara för att ställa till det för oss. Det är uppenbart att dessa busar har kommit med svek och att de bara vill åstadkomma fördärv. Och allt började med den där Frixus! Vi har aldrig haft någon bättre gäst hos oss, och det var ett nöje för mig att bereda för honom en fristad hos oss med allt vad han behövde. Och nu kommer dessa bastarder och skall i hans namn roffa åt sig det bästa vi har och det enda vi har! Vad är det för ouppfostrade slynglar?
Medea De har skickats hit på en konungs befallning. Det är inte deras fel. Konungen Pelias allenast är skyldig.
Aietes Då är han ock skyldig till att dessa unga och vackra och modiga slynglar skall alla förgås.
Medea Ska du döda dem alla?

Aietes Det är oundvikligt. I morgon när solen går ner ska de alla förpassas till Hades. Det har vi med Rådet beslutat. Vi kan inte ha slika snyltgäster och parasiter, ouppfostrade huliganer och roffare här i vårt land. Ingen av dem skall skonas.

Medea Men arbetet som du har ålagt kaptenen – vad gör du om han skulle lyckas? Då skulle du få hela Hellas emot dig.

Aietes Ha! Tror du att den lille strunten har den allra minsta chans att överleva de rasande oxarna, världens mest giftiga vaktorm och mina draktandade krigare från djävulsåkern? Han kan ju ej ens något enda av tricken! Glöm bort att han levde. Han har ingen chans.

Medea Men om han skulle lyckas trots allt?

Aietes Aldrig lämnar jag från mig det Gyllene Skinnet ens om någon gud skulle komma hit och fräckt avkräva det från oss. Det avlägsna Hellas får säga vadhelst det behagar. Det kan bara skylla sig självt för att det sände ut dessa söner så långt bort från hemmet.

Medea Jag ser inget medlidande, ingen mänsklighet, ingen försonlighet i vad du säger, min far – bara mörker och hat.

Aietes Vet du ej, kära dotter, att sådan är mannen? (*går*)

Medea Är jag då tvingad av ödet att krossa min egen familj genom ett onaturligt och oerhört förräderi? Vad jag än tar mig till gör jag fel – om jag låter hellenerna dö utan att göra något åt saken är jag inte bättre än en rutten mörderska, eftersom jag kanske kunde ha avstyrat det hela. Om jag hjälper dessa hellener bestjåla min far genom förräderi är jag värre än en fallen kvinna – en nedrig förräderska mot egen släkt och familj och välgörare. Vad jag än gör är det fel. – Må jag hellre dö själv då, och snabbt!

(*drar fram en dolk och riktar den mot sitt bröst med båda händerna.*)

(*Jason ska just ingripa när Kalsiope inträder.*)

Kalsiope Men vad tar du dig till, lilla syster?

Medea Kalsiope!

Kalsiope Ja! Vad är detta? Varför är du olycklig?

Medea Käraste syster, min far har ohyggliga planer mot gästerna som kommit hit för att hämta det Gyllene Skinnet. Han ämnar förgöra dem alla.

Kalsiope Vad går det åt honom? Tre av dem är hans eget kött, mina söner! Ej kan han väl tänka på att döda dem?

Medea Han är ursinnig på din man Frixus för att han ställt till detta trassel. Han vägrar att avstå från det gamla skinnet. Och hellre än att avstå från denna luspäls vill han döda dina tre söner.

Kalsiope Det här går för långt.

Medea Inte sant?

Kalsiope Om jag kunde så skulle jag själv illa kvickt ge dem skinnet och sedan be dem dra åt helvete med det! Det skulle bespara oss många problem.

Medea Men han får inte döda dem.

Kalsiope Nej. Kapten Jason måste få skinnet. Det finns inget annat att göra.

Jason (träder fram) Och jag ämnar hämta det själv på de villkor er fader har nämnt, så blir det inget att diskutera sen mera.

Kalsiope Om du kunde klara det vore det bra.

Jason Jag ska klara det, med någon hjälp av Medea.

Medea Du vet vad du har att göra. Min far skall ge dig de förgiftade draktänderna, varmed du skall beså djävulsåkern. Allt annat skall du få av mig.

Jason Jag går genast och hämtar det kungliga utsädet.

Medea Gå.

Kalsiope Ni tycks ha kommit långt redan i er planering av kuppen. Och vad gör du sedan när far har fått veta att du hjälpte Jason och främlingarna i deras sattyg?
Medea Jag har inget val. Jag får följa med dem.
Kalsiope Som en vanärad brud till en tjuv med familjens förbannelse över sig?
Medea Skall vi då låta far döda dem hellre? Kan du inte se mitt dilemma?
Kalsiope Jo, nu kan jag se det. Vad du måste lida! Men du har gjort rätt. Det är förräderi men ett påtvingat sådant – av din egen far.
Medea Ännu har vi ej upplevat slutet på detta. Om allt går som jag har planerat kan vi vara lyckliga, ty då har ej någon kommit till skada. Men något kan alltid gå fel, och man vet aldrig vad.

Scen 2.

Aietes De förbannade skurkarna har skamlöst genomfört tidernas fräckaste brott. Men det värsta av allt är, att de aldrig klarat av detta om de ej fått hjälp, och det av en av mitt eget hus! Genom förräderi endast lyckades Jason få bukt med de bronsskodda farligt eldsprutande oxarna, plöja med dem hela drakåkern och så de giftiga tänderna och även ensam besegra de bronsklädda pansrade drakmännens hela armé. Även giftormen lyckades Jason med min egen dotters hjälp söva, och sålunda kunde de fräcka banditerna lägga beslag på det Gyllene Skinnet och segla iväg och ta med sig min dotter Medea! Förbannelse över dem alla och särskilt Medea, min älskade dotter, som sålunda svikit, förrått och lömskt gått bakom ryggen på sin egen fader! Må hon aldrig få någon frid eller lycka! Må hon bara få tragedier på sin lott! Må hennes familjeliv bara bli förräderier och olycka! Må hon själv bli sina egna barns bödel, om hon nånsin får några!
Kalsiope Far, ta det lugnt! Det är icke en kvinnas fel om hon blir nesligt förförd. Vilken dam här i Kolchis blev inte trollbunden och hänförd av den unge ädlingen Jasons långhåriga gyllene skönhet? Men han lade an på Medea, förförde vår syster och fick henne i alla stycken att göra precis som han ville. Du kan inte enbart belasta Medea för vad som har hänt, gamle fader.
Aietes Men hon var en medbrottsling! Och hennes förräderi var totalt! Aldrig kan jag förlåta en sådan naturvidrig omänsklig svekfull och genomfalsk dotter!
Kalsiope Men du hade lovat det Gyllene Skinnet åt Jason om han genomförde sitt prov. Han vann Skinnet i ärligt spel helt utan fusk.
Aietes Men Medea förstörde alltsammans. Hon ingick ej i överenskommelsen!
Kalsiope Om hon ej hade hjälpt honom hade han dött och förlorat, och du hade fått hela Hellas emot dig.
Aietes I stället har nu hela Hellas fått mig emot sig, vilket är mycket värre för Hellas!
Kalsiope Var nu inte barnslig. Skall du dra i korståg mot Hellas som Jason och hans argonauter drog ut emot dig? Men de kom bara för att fullgöra ett uppdrag på andras befallning i fred. Ingen har blivit dödad. Men du vill nu ha öppet krig med hellenernas värld och förinta dem alla med våld bara för att du råkat förlora ett vad. Vet du ej, käre far, att det ur manlig synpunkt ej finns något mera föraktligt än den man som visar sig vara en dålig förlorare?
Aietes Du kan ej be mig förlåta Medea.
Kalsiope Om hon stannat här hade det blivit värre för henne. Hon hade ej val. Hon var tvungen att fly eller dö, ty du hade med säkerhet mördat din dotter för mindre. (går)

Aietes Är detta då gudarnas straff för vad jag inte gjort? Denna skam, denna vanära, detta ohyggliga förräderi? Nej, allt drabbe min dotter. Hon ensam är skyldig till hela skandalen. Jag tvår mina händer och resignerar i grämlse med endast hoppet om döden kvar av mitt förbannade liv.

Apsyrtos Låt mig fara ut med en flotta och inringa tjuvarna för att få rättvisa. Jag tror mig kunna tillfångata dem och så föra dem hit inför rätta.

Aietes Vill du ge dig ut, min son? Blott för att hämnas mig?

Apsyrtos Mest för att rentvå min syster Medea. Jag tror att hon lurades av huliganerna och kanske bortfördes av dem med våld.

Aietes Vad jag önskar att du hade rätt! Vilken glädje i så fall det vore att avrätta tjuvarna till sista man och ta reda på graden av min dotters skuld! Är hon det minsta medskyldig måste hon straffas!

Apsyrtos Jag tror att hon är utan skuld.

Aietes Segla ut då! Ta med dig så många skepp som du behöver! Och kom inte tomhänt tillbaka! De skurkarna måste vi till varje pris sätta fast!

Apsyrtos Ja, far.

Aietes Kom snart tillbaka med skurkarna fångslade, med deras frilla Medea i oskadat skick och med Gyllene Skinnet i lika oskadat skick, så skall du bli belönad med allt gott jag har!

Apsyrtos Jag skall göra mitt bästa, far, mest för familjens skull. Och jag tror att vi kan lyckas, då vi känner havet och kusterna bättre än de. Vi kan genskjuta dem vid Bosporen, och om de tar den andra vägen så känner vi deltat vid Ister och fångar dem där.

Aietes Lycka till, ädle son, vår familjs äras räddare!

Akt III scen 1.

Peleus Apsyrtos flotta omger oss på alla ställen. De har man i land på varje ö.

Jason De känner dessa hav och kuster bättre än vad vi gör. Bara därför har de kunnat skära av vår väg.

Telamon Vad ska vi göra?

Orfeus Det finns bara ett att göra. Vi är tvungna att förhandla. Låt Medea under tiden ta sin tillflykt till Artemis tempel som en fristad tills vi har beslutat om hur vi ska göra.

Polydeukes Vad finns det att förhandla om?

Jason Just det. Medea återvänder aldrig frivilligt till Kolchis. Jag har lovat henne allt mitt skydd.

Orfeus Var det då du som erbjöd henne skydd och inte hon som hängde sig på oss?

Jason Du vill då överge Medea, lämna henne över åt Aietes och hans ursinne och straffdom? Tror du att han kan förlåta henne att hon hjälpte oss?

Orfeus Det kanske är det enda sättet att få hem det Gyllene Skinnet.

Telamon Fruntimmer är bara till bekymmer.

Jason Hela denna resa är mig bara till bekymmer, sorg och prövningar. Jag skall förhandla med Apsyrtos. Jag skall kräva att en annan helt opartisk konung skall avgöra om Medea får förbli hos oss och följa med till Hellas eller om hon måste skickas hem. Men vi kan inte avstå från det Gyllene Skinnet, som vi ärligt rättvist har förtjänat.

Medea (har hört allt) Så ni har mig nu som gisslan och som säkerhet för att få med er Skinnet. Jag är blott en handelsvara eller bytesvara.

Jason (till männen) Lämna oss allena. (*Alla går utom Jason och Medea.*)

Medea Skäms du inte? Jag är utskämd och fullständigt ärelös som kvinna om du lämnar mig. Jag gav dig allt och Gyllene Skinnen, och i gengäld ser jag mig behandlad som ett bytesföremål att kastas över bord för att ert skepp ska kunna segla hem med bytet.

Jason Förlåt mig, käraste Medea, men vi ligger illa till. Din broders flotta har stängt vägen för oss. Vi kan inte komma vidare förrän han släpper oss. Vi måste möta honom i en överläggning.

Medea Vad har du egentligen för planer?

Jason Om vi säger att du gärna återvänder hem med honom kanske han ger efter och vi får behålla vad vi vunnit.

Medea Bara skinnet – ej den flådda varelsen Medea? Döda mig då hellre genast.

Jason Aldrig. Jag har givit dig ett löfte, och det vill jag inte bryta själv.

Medea Jag har en annan plan.

Jason Låt höra.

Medea Möt Apsyrtos. Säg till honom att ni avstår från mig om ni får behålla skinnet. Det vill han då gärna diskutera. Säg att du och jag vill tala fritt med honom ensam. Det skall han gå med på. När vi fått honom så långt så har vi bara ett att göra.

Jason Vad kan du väl mena?

Medea Är du så naiv? Vi måste döda honom!

Jason Vill du då ta livet av din egen broder?

Medea Vi har inget annat val. På annat sätt kan du ej få ditt Gyllene Skinn och hålla dina löften till Medea. Båda måste följa dig till Hellas, och det kan blott ske om du tar vägen genom Apsyrtos min broders blod.

Jason Jag fruktar att du kan ha rätt.

Medea Jag har rätt. Jag har alltid rätt. Det finns ej något annat medel.

Jason Du är konsekvent i ditt förräderi.

Medea Det är ej mitt förräderi. Det är mitt enda sätt att överleva.

Jason Jag har givit dig mitt löfte och kan inte bryta det.

Medea (slingrar sig in hos honom) Så lever vi och begår brott tillsammans.

Jason Men det måste bli det sista och det enda.

Medea Givetvis.

Jason Jag skall ge mina män befallning om vår procedur. Kom alla hit! Vi vet nu vad vi har att göra.

Orfeus Är Medea med på det?

Jason Gå till Apsyrtos. Säg att hon vill träffa honom ensam i Artemis tempel för att diskutera villkoren för hennes återkomst till Kolchis.

Orfeus Är det hennes eller din idé?

Jason Vad spelar det för roll?

Orfeus Apsyrtos litar ännu på sin syster.

Jason Därför är hon rätt person att sköta överläggningarna.

Orfeus Litar du på henne?

Jason Ja, jag tror på henne.

Orfeus Då så. Vi skall genomföra saken. Telamon får gå som bud med Argos till Apsyrtos.

Medea Säg, att om Apsyrtos sviker mig så blir jag dödad.

Orfeus Jag tror inte det behövs. Apsyrtos tror på den otadliga Medeas ord.

Jason Sätt fart, och låt oss komma någon vart!

Medea Ja, det är dags att handla!

Peleus (avsides) Denna febriga otålighet vill slå alarm hos mig men finner ingen klocka.

Orfeus (artigt men förbehållsamt) Allt för att behaga en så skön och klok prinsessa. (*går med de andra.*)

Medea Vår plan är drullesäker. Inget kan gå fel.

Jason Jag hoppas det.

Scen 2. Artemis tempel.

Medea (uppträder) Höga gudinna av idel jungfrulighet! Bistå mig i mitt nödvändiga värv! Jag är bara en kvinna och åkallar dig som en kvinna en högre gudomlighet som ändå blott är en kvinna. Vårt släkte är bräckligt och ömtåligt, sårbart och sprött och tål ej någon hänsynslöshet. När den ändå uppträder i grova attacker så måste vi på något sätt få försvara oss. Kvinnor kan inte försvara sig själva som män. Därför måste vi tillgripa andra metoder och, när de ej når ända fram, vilket de sällan gör, göra missbruk av kärleken och desperat av nödvändighet använda oss av de män vi förslavat i kärlek för att de må bruka det våld i vårt namn vi ej själva kan sträcka oss till. Se i nåd till vår prövning, gudinna, och helga den för min jungfrulighets skull.

(*sjunker ned i bön. Apsyrtos uppträder.*)

Apsyrtos Du har kallat mig, syster.

Medea Apsyrtos! (*omfamnar honom*)

Apsyrtos Jag gör vad du vill. Vill du komma tillbaka till Kolchis, till hemmet, vår åldrade fader och all din förlorade trygghet? I så fall så glömmet vi bort allt om det där förbaskade Gyllene Skinet och låter hellenerna bara försvinna. Jag går då i borgen för att inte något skall hända dig hemma i Kolchis. Allt blir som förut.

Medea Kan det verkligen bli det?

Apsyrtos Ja, men det beror helt på dig.

Medea Och du har kommit hit obehäpnad och utan att någon vet att du är här?

Apsyrtos Som du bad, allt för att få dig med mig tillbaka.

Medea Du tror det är möjligt?

Apsyrtos Naturligtvis. Jag går i god för det. Ingen far är onaturlig, ej ens den som vi har. Jag ansvarar för att du inte blir straffad.

Medea (högt) Vad anser du om detta anbud, kapten?

(*Jason uppträder behäpnad.*)

Jason Vad säger du själv?

Apsyrtos (tagen med överraskning) Det är Jason! Behäpnad! Vad menar du, syster? Ber du mig att komma till dig obehäpnad och lurar mig på detta sätt?

Jason Inte kunde vi lita på att du i allt skulle lyda din syster. Nu vill gärna jag vara med i vad ni diskuterar.

Apsyrtos Det är en komplott! Ni vill bara ta livet av mig! I ett tempel! I jungfrugudinnans sanktuarium!

Jason Bli inte hysterisk.

Apsyrtos Du bad mig, Medea, att ej lura dig, och i stället så lurar du mig. Det är nedrigt och uselt!

Medea Vi kan inte tala med honom mer, Jason. Stöt till.

Apsyrtos Din ohyggliga evigt förbannade häxa! (*vänder om, söker fly, men Jason stöter effektivt ner honom. Tystnad.*)

Jason Han är död.

Medea Vi hade inget val.

Jason Om han ändå inte blivit så hysterisk!
Medea Gjort är gjort.
Jason Vi får gömma kroppen.
Medea Och genast ge oss av.
Jason Ja, nu är kusten klar. Hans män kommer att vänta på honom.
Medea Skynda! Vi har ingen tid att förlora!
Jason Jag vet. Vi får gräva ner liket genast. (*drar ut det blodiga liket.*)
Medea Så förlorar Medea sin oskuld, ej på det naturliga, riktiga sättet men genom ett brodermord, skändligast av alla illdåd. Ej var jag förövaren av det men desto mer motorn, och Jason är fullkomligt oskyldig. Aldrig kan detta förlåtas, än mindre försonas. All skulden är min, och jag är den infamaste av alla kvinnor. Gudinna, förlåt mig ej, ty jag kan aldrig förlåta mig själv.
(sjunker ned i bön. Jason uppträder mycket blodig och smutsig.)
Jason Skynda dig! Tiden är mogen!
Medea Är detta min Jason?
Jason Vi har grävt ner liket och måste försvinna direkt medan kusten är klar. Glöm dina böner och kom.
Medea Mina böner gör nog ingen nytta ändå även om jag skall be för min synd hela livet.
Jason Din synd? Det var jag som begick det förrädiska mordet.
Medea Men min är all skulden. Jag bragte dig till det.
Jason Jag gjorde det själv!
Medea Låt oss nu inte gräla om saken. Vi har inte grälat förut. Låt oss vara i detta tillsammans och fly.
Jason Det är just vad jag menar! Kom med nu!
(kör ut Medea och försvinner med henne.)

Scen 3. Hos Kirke.

Orfeus (medan scenen byter) Så började parets oändliga irrfärder. Pådrivna av sina skuldkänslor reste de ut i den mörka okartlagda världen och möttes blott av dåligt väder och stormar och motgångar. De kom så långt som till Rhone och till kelternas okända land innan äntligen vindar begynte att bli mera lugna och gynnsamma så att de själva fick välja sin kurs. När de kom fram till stackars Medeas trollkunniga faster den ökända Kirke var de ganska färdiga. (*går*)

Kirke Jaså, ni har kommit hit för att med min hjälp sona ert infama brott. Och varför tror ni att jag skulle kunna göra det?

Medea (prostrerar sig med Jason) Min faster, vi har lidit svårt. Vi drevs till brottet genom skeenden som vi ej själva kunde rå för. Jason sändes ut på order av en konung, och han måste lyda. Om jag verkligen begick ett brott så var det att bli kär i Jason, men är kärleken ett brott? Vem kan väl anklaga en blind för att han inte ser?

Jason Och dessa skeenden, som ingen kunde rätt behärska, ledde till det olyckliga dråpet på Apsyrtos, kung Aietes son, er brorson och Medeas broder. Jag allenast mördade Apsyrtos och i självförsvar. Han hade annars med sin flotta sänkt vårt enda fartyg och fört oss med våld tillbaka till Aietes som banditer, brottslingar och tjuvar.

Kirke Hellre åstadkom ni då ett brott. Ni är beklagansvärda. Och ditt argument för ditt försvar, du usle Jason, håller inte. Du vet inget om vad din protagonist Apsyrtos gjort med er om han fått er till fånga. Vi har blott att hålla oss

till fakta, och i denna sak är faktum det, att du, Medeas man uppmuntrad av Medea själv, tog livet av Medeas broder, som var obehäpnad. Det är de formella fakta som en världslig domstol har att diskutera. Men ni gjorde rätt att komma hit till mig. Vad ni behövde var en terminal, en vän som var opartisk, att bekänna era brott för och få råd av. Vi är alla häxor, käraste Medea, vi besynnerliga kvinnor i vår egendomliga familj, men häxor är i regel kloka. Jag är inte ond på er, och jag är säker på att inte heller någon gud kan vara det. Ty ingen är beskyddad och så älskad mer av gudarna än den som ödmjukt vandrar upp för ångerns svåra kvalbemälda stig. En mördare som ångrar sig är ingen mördare. Han har begått ett fel och blivit medveten om det. Må gudarna förlåta er.

Medea (lättad) Tack, kära faster.

Kirke Men som mänska kan jag inte göra det. Ni har befläckt er med mordets brott, och ni kan aldrig två den fläcken från er sett ur mänsklig synpunkt. Mordet är en oförlåtlig mänsklig handling. Och tyvärr, Medea, tror jag inte heller att det här var första gången. Den fatala ödets stig som ni så olyckligt har hamnat in på kommer att förleda er till andra brott, som kommer att bli ännu hemskare och mera tragiska.

Medea Och kallar du ett sådant tal för tröst?

Kirke Jag säger bara som det är.

Medea Du gör blott saken värre.

Kirke Nej, jag bara varnar er.

Jason Tack för ert råd. Jag tror, Medea, att vi ej har något mer att hämta här.

Medea Tack, faster, för att du så öppet tog emot oss. Du har rätt. Vi har ej något annat val än att försöka leva med vårt brott. Och vi skall göra det, hur mänskorna än må betrakta saken. Farväl, min faster. Tack för ingenting.

Kirke Jag måste vara ärlig, käraste brorsdotter. Om en kvinna ej är ärlig så kan ingenting i världen skydda eller rädda henne.

Jason Kom, Medea. Låt oss gå.

Medea Farväl, tant Kirke. (*de går.*)

Kirke De har ej något gott att vänta. De har bara inlett sin fatala vandringsfärd mot brott och katastrofer.

Scen 4. Ombord på Argo. Full fart. ('*Sirènes*' av Debussy.)

Jason Grip bättre tag i årorna! Det gäller livet!

Argos Kapten Jason, hör ni inte denna ljuvliga musik? Vi måste stanna här och lyssna!

Jason Vet du inte att det är sirenerna som sjunger blott för att förföra oss? De lever bara för att locka sjömän i fördärvet!

Peleus Jason har alldeles rätt. Den ljuvliga musiken är den dödligaste tänkbara av alla fällor.

Telamon Vidskepliga materialister som är rädda för allt som är främmande! Hur kan väl denna ljuvliga musik erbjuda någon fara? Dessa damers sång är ju alldeles ren! Blott de som sjunger falskt bör man ej gå för nära.

Idas Telamon har rätt. De flesta av oss önskar stanna här och ta igen sig. De är trötta efter dagar utan sömn av bara slit, och dessa damers sång och hamn erbjuder endast lisa, vilket är vad vi behöver.

Jason Ser ni inte vad det är för damer, vad det är för ondska och vad djävulsk dubbelmoral vi här har att göra med? Kan ni ej se skeletten där längs stranden av

förförda sjömän som sirenerna har uppehållit med sin sång tills de försmäktat, dött och blivit nesligen förtärda?

Telamon Jason ljuger för att driva på oss för att snabbare få komma hem. Han reciterar fabler. Han kan ej bevisa att vad han förtäljer äger någon sanningshalt.

Idas De flesta resonerar här som Telamon. Vi önskar stanna, lyssna färdigt på sirenerna och sedan famna dem i härlig älskog. Ingen kärlek är så god som den som inleds med musik.

Telamon Vad säger ni, kamrater? Skall vi ro mot stranden?

klar majoritet Ja!

Jason De inser ej sitt eget bästa. Om vi stannar är vi dödens. Orfeus, kan du ej tala dem till rätta?

Orfeus Om sirenerna kan sjunga kan jag alltid överrösta dem.

Jason Försök!

Orfeus

Vem är ni, falska kvinnor,
som med er musik fördärvar allt?
Ni sjunger falskt som mulåsninnor,
förolämpar mina känsliga trumhinnor
och ger bara avsmak med er tantiga vibratoalt.
Ni kan ej lura mig, slavinnor,
ty som musiker vet jag att hålla huvet kallt.
Ni missbrukar musiken till att lura sjömän
som lätt glömmer att ta allting med en nypa salt.
Jag genomskådar er och ämnar klå er än
med att blott sjunga bättre, högre, renare och muntrare än
vad er girighet kan tvinga er till att förmå.
Gå bara hem, bedrövliga sirener, till er vrå,
ty ingen av oss faller för en ton så rå.

Polydeukes Väl sjunget, Orfeus! Med dig som konkurrent kan alla världens sångare gå hem och dra nåt gammalt över sig!

Orfeus Vem föredrar ni? Mig eller sirenerna?

Telamon Sirenerna sjunger bara vackert, men Orfeus sjunger friskt och mera roligt.

Kastor Låt Orfeus leda sången hela vägen hem!

Polydeukes Så slipper vi fler falska kvinnor på vår väg!

Idas En är tillräckligt!

Jason (till Medea) Bry dig inte om dem. Huvudsaken är att vi ej faller för sirenerna.

Medea Min gode Jason, ej behöver du be mig om ursäkt för att jag är kvinna. Låt mig vara kvinna, låt mig missbrukas som sådan, det är allt vad männen gör med kvinnor, det är allt vad kvinnor duger till och lever för, och bry dig inte om att någon kvinna kan ha känslor.

Jason Bravo, Orfeus! Du klarade sirenerna!

Orfeus Musik som blott maskerar onda avsikter kan bara råa sällar utan musikalitet och vett bli tagna av. Musik som är alldeles ren är alltid bara konstruktiv och kan blott produceras av ett ärligt innerligt och renat hjärta.

Medea Tack, min gode Orfeus, för att du kan urskilja god musik från dålig.

Orfeus Det är viktigt. Därpå hänger hela världens existens, ty om den dåliga musiken vinner måste själen gå förlorad för all mänskligheten.

Jason Sjung för oss, sjung mera, Orfeus, på det att all sirensång må försvinna!

Orfeus Den har redan tystnat inför mig. Säg, hör ni inte tystnaden, den ljuvligaste, sannaste av all musik?
(*Debussys sirener har dött bort och tystnat. Tystnaden blir total då alla börjar lyssna till tystnaden.*)

Scen 5.

Alkinoos Detta är förfärligt pinsamt. Vi har aldrig varit i en värre situation. Naturligtvis har kung Aietes rätt i sina krav, då Jason och Medea har begått ett skändligt brott, men inte kan vi utan vidare utlämna argonauterna åt Kolchis flotta då de sökt asyl och skydd hos oss. Att prisge dem åt Kolchis vore både att ge efter för utpressning och att bryta mot gästvänlighetens lag, den heligaste lag vi har i Hellas.

Arete Kan du inte kompromissa?

Alkinoos Kolchis ligger i en annan världsdel medan Jason och Medea rest runt hela världen under fasliga strapatser för att här nå tröskeln till sitt hem. Jag har ej lust att överlämna dem åt främlingar vad hemska brott de än kan ha begått. Kan du ej hitta på en lösning? Konsten i att slingra sig är högre utvecklad hos kvinnor än hos män.

Arete Min man, jag föreslår då följande. Vi vet ej hur förhållandet är mellan Jason och Medea. Om Medea ännu är en jungfru, så låt henne återvända hem till Kolchis med sitt rykte intakt – hon förblir då även oantastlig för sin far och sin familj. Men om hon ingått äktenskap med Jason kan du inte söndra hennes äktenskap och prisge henne åt en hämndlysten familj.

Alkinoos Som alltid har du talar klokt, min maka. Det skall bli som du har föreslagit. Jag skall genast tala med beskickningen från Kolchis.

(*reser sig från sin tron och lämnar tronsalen.*)

Arete (till en tjänare) Hämta Orfeus genast. (*tjänaren går.*)

En kvinna som en gång har lämnat hemmet med en man kan aldrig mera återvända. Denna obehagliga affär kan bara lösas på ett enda sätt och det med kvinnliga metoder.

Orfeus (inträder) Drottning, här är jag. Er vilja är min lag.

Arete Min gode sångare, du vet att Kolchis skickat ut en flotta ända hit för att få hem Medea till sin hårde far, för att han där skall kunna gå till rätta med sin dotter. Hon har inget gott att hämta där. Hon är en flykting, och att skicka hem en flykting till vad hon har flytt från är en omänsklig och oförlätlig hjärtlöshet. Nu har min man beslutat, att om hon ännu är jungfru skall hon skickas hem, men om hon redan ingått äktenskap med Jason har ej Kolchis någon rätt till henne. Jag förmodar, att hon fullbordat naturligt äktenskap med Jason men ej ännu gift sig lagligt. Är det riktigt?

Orfeus Ja, min drottning.

Arete Se då till att de omedelbart blir gifta, så att ingen mer kan störa dem från Kolchis. Låt dem gifta sig i hemlighet i afton.

Orfeus Det skall bli min glädje att anordna detta bröllop redan denna eftermiddag.

Arete Men i hemlighet – det får ej väcka stor uppståndelse. Beskickningen från Kolchis måste ställas inför ett fullbordat faktum utan att de anar att det fullbordats i lönnedom.

Orfeus Ja, min drottning. Tack för denna utomordentliga klokhet.

Arete Det var blott ett nöje. Om en kvinna inte hjälper sin nödställda syster när hon kan är hon ej värd att vara kvinna.

Orfeus Jason och Medea skall välsignas med ett lyckligt äktenskap av rena tacksamheten för er nåd.

Arete Det låter bra. Gå nu och ordna saken. (*Orfeus går efter en bugning.*)

Må de sedan bli så lyckliga som de med sina brott kan bli.

Scen 6.

Medea Detta är ej något bröllop. All vår kärlek är en flykt, men ej från min familj. Vi flyr från brottet, men ju mer vi flyr, dess enträgnare följer det oss för att ständigt växa i förfärlighet och komma närmare. Man slipper aldrig sin familj, i synnerhet om man har gjort den illa och vill avstå från den. Födelsen är en förbannelse, ty genom att man föds är man delaktig i ett gräsligt släkte. Denna gräslighet är sedan mänskans svarta tunga stämpel, som hon aldrig slipper, och som alltid driver henne in i döden med förtvivlan, ånger, grämelse och oceaner av blott bitterhet.

Jason Medea, detta är vår bröllopsnatt. Det värsta är nu över. Vi är oantastliga. Nu har vi kommit hem till Hellas med vårt gyllene skinn, vårt svåra uppdrag har vi fullbordat, och vi skall vara världens lyckligaste par. Nu börjar livet.

Medea Kan du vara lycklig, Jason? Du har genomfört ditt uppdrag, men hur många dog på vägen? Vem kan ersätta förlusten av ett enda mänskoliv? Och det var inte bara dina män. Vi har tillsammans för all framtid vanärat mitt eget folk och min familj.

Jason Dröj inte kvar vid dystra minnen. Glöm dem, skölj dem ner med vin, gör vad som helst, men tänk ej på den spillda mjölken.

Medea Kan du glömma Herakles och Hylas? Kan du glömma Polyfemos, som blev kvar och irrar kring i Asien någonstans? Kan du bli av med sorgerna av alla dem, som far min sände ut i jakt på oss och som kom bort och aldrig mer fann vägen hem? Det var ett antal skepp som sändes ut och aldrig kom tillbaka. En besättning, som lytt order blott och ej gjort något ont, blev slaktad ner till sista man av våra män.

Jason Vi lydde order endast. Pelias bär all den skuld som vår mission kan tänkas ha berett sig själv.

Medea Och om man får en dålig order, är det inte då ens plikt som människa att vägra följa den?

Jason Det kan man diskutera.

Medea Det är en för kinkig fråga för att kunna upptas till behandling av en riktig man.

Jason Vart vill du komma?

Medea Vi kommer ingenstans. Det är dilemmat och vart vi ej önskar komma, men vi kommer endast dit ändå.

Jason Snart är vi hemma som berömda sjömän med det Gyllene Skinet. Du skall se att även du skall glömma dina sorger sedan.

Medea Tror du det? Jag tror det icke.

Jason Om det inte är så som jag säger, käraste Medea, varför har du då följt med oss ända hit?

Medea Livet är ett öde som ej ger oss något val än att blint följa det.

Jason Och det skall sluta lyckligt, käraste! Vi kan ju skapa åt oss en familj, en bättre, än den nedriga som du har svikit.

Medea Bra, min make. Du skall få ett antal barn. Och sedan?

Jason Låt oss ta en sak i sänder.

(*De älskar. Allt mörknar.*)

Akt IV scen 1. Pagasai.

Pelias Du har gjort det. Allt har dessa odrägliga hjältar lyckats med. Ej endast har de fört det Gyllene Skinet hit från världens ände, de har dessutom förstört och villat bort Aietes flotta, ruinerat hans familj, kringseglat hela världen och för det nu blivit hyllade som Hellas främsta hjältar. Allt har jag misslyckats med. Ett oroväckande orakel sade mig, att en skön yngling med långt hår och fagra blonda anletsdrag var döden för mig, ty hans hjärta skulle vinna alla kvinnors hjärtan. Jag igenkände min man som Jason, varför jag försökte skicka honom till en säker död. I stället har han blivit lika populär och känd som Herakles och Theseus. – Välkommen hem, min gode Jason.

Jason Det tog tid, men här är vi med skinnet! Hoppas nu att du ej sänder mig åstad på värre uppdrag.

Pelias Du har klarat det som inte kunde överträffas. Hoppas att du i din tur ej hyser agg mot mig för att jag gav dig denna svåra uppgift.

Jason Jag är enbart tacksam, och jag hyser endast vänskap för dig, ty vårt uppdrag gav mig mer än blott berömmelse och ära, nämligen Medea.

Pelias Således är detta den berömda skönheten från öst. Var hälsad, Jasons hustru, skönaste Medea, klokare än alla kvinnor!

Medea Är du Pelias, som sände ut expeditionen till min faders hus?

Pelias Den samme.

Medea Du har kommit mycket olyckor åstad.

Pelias (osäker) Ett företag som er expedition till fjärran land är med nödvändighet behäftad med ofrånkomliga risker.

Medea Visste du vad risker Jason tog?

Pelias Jag kunde endast ana dem.

Medea Du kallar mig den klokaste av alla kvinnor. Har du icke egna kvinnor?

Pelias Om jag har! Kom fram, jag ber er, mina döttrar! Hälsa på Medea!

(Döttrarna hälsar på Medea.)

Medea Du har fagra döttrar. Låt mig bli en äldre syster för dem. Var är deras moder?

Pelias Död, tyvärr.

Medea Hur dog hon?

Pelias (harklar sig) Ingen vet. En olyckshändelse.

Medea Då må jag bli en extra mor för dina döttrar. Kom, små systrar! Vi ska genast bli de bästa vänner!

dotter 1 Säg oss, syster, hur ser Asien ut?

dotter 2 Är människorna lika oss?

Medea Fullkomligt lika. Endast kunskapen, mentaliteten och miljön är något annorlunda.

dotter 1 Kom med oss! Berätta mera! *(Döttrarna går med Medea.)*

Pelias Ni har haft en lång besvärlig resa. Hela Hellas talar ej om annat. Ty det viktigaste är att ni har varit framgångsrika.

Jason Ja.

Pelias Men varför är Medea intresserad av min döda fru och mina döttrar?

Jason Ja, säg det. Hon är väl bara kvinna och vill därför träffa andra kvinnor.

Pelias Bara inte mina döttrar talar bredvid munnen.

Jason Har de någonting att säga bredvid munnen? Har ni någonting att dölja?

Pelias Inte alls.

Orfeus Jag skulle akta mig om jag var du.

Pelias För vad?

Orfeus För kvinnorna.

Pelias Vad menar du?

Orfeus Tror du ej att vi alla vet? Du sände ut oss alla bara för att locka Jason i fördärvet. Det förstörde livet för Medeas far och hans familj. Och du har tagit livet av din fru. Där kvinnor finns, kung Pelias, finns ingen frid för dig. (*går*)

Pelias Han vet för mycket. Något måste göras. Men vad kan jag göra, nu när mina offer överlevt och skickats levande tillbaka? Ingen post är mera fruktansvärd än den som kommer oöppnad tillbaka, ty den innehåller mer än allt det onda som man innerligt försökt bli av med.

Nog med onda aningar. Nu är det dags för festbanketten. Nu är tid att vara glada och att glömma alla prövningar för att blott fröjdas åt att allt är över. Kvar är endast resultatet, och det är allenast gott. Välkomna, alla, till vår underbara festbankett! Nu firar hela Hellas våra största hjältars återkomst, och först i ledet bland de ärorika hälsar jag min ädle Jason, vorden som en son för mig, med hans ej mindre ärade, fast mera för sin skönhet prisade gemål Medea, kungadotter, ärad icke minst för all den hjälp hon skänkte dessa ärorika argonauter. Men var är hon, och var håller mina döttrar hus?

Orfeus De kommer, Pelias. (*Medea med döttrarna återkommer.*)

Pelias Kära döttrar, sitt bredvid mig här på ömse sidor om mig, så att jag får er närmast som sig bör. På andra sidan Jason och Medea och åt andra hållet Orfeus och sedan alla som ni vill. Nu ska vi festa!

dotter 1 Här, min far, är välgångsbägaren, som vi har enkom fyllt med just ditt eget favoritvin. (*överräcker en praktbägare åt Pelias.*)

dotter 2 Drick, min far, på det att alla synder, brott och prövningar må vara över, glömda och försonade.

Pelias Mitt bästa vin, det säger ni? Vad kunde vara bättre här i denna stund? Fyll alla bägare med detta gyllne vin! Och låt oss inleda banketten med en skål för enbart goda dagar för oss alla hädanefter!

Orfeus (till Peleus) Någonting är falskt. Det finns ett ostämt instrument i festorkestern, men jag kan ej precisera det.

Peleus Jag känner samma onda aningar.

Pelias (kliver upp på bordet) För allas väl och lycka! Denna högtidliga skål må vara inseglet på hela Hellas välfärd!

(*dricker. Nästan alla deltar hjärtligt i skålen, tills Pelias tappar bägaren och börjar ragla.*)

dotter 1 (reser sig) Hur är det, far? Mår du ej riktigt bra?

dotter 2 (reser sig) Är det vår mor du ser i fjärran komma för att störa din bankett?

1 Har du glömt bort att bjuda henne?

2 Säg nu äntligen hur du tog livet av vår mor!

Pelias (skriker) Jag är förgiftad!

1 Och med rätta. Aldrig bör en kvinna tåla oförrätter utan att ge svar på tal.

2 Det är beständigt mannen som av dumhet och brutalitet begår förbrytelser, och det är alltid kvinnan som får svida för dem, men hon kan ej göra det i längden.

Orfeus Plötsligt anar jag Medeas sätt att tänka.

Pelias Varför, mina döttrar, gör ni detta?

1 Du tog livet av vår mor! Hon förebrådde dig för att ha sänt ut argonauterna med Jason mot en säker död!

2 Nu är den rätta stunden för en gruvlig hämnd just när du är som gladast och odrägligast!

Pelias Hur onaturliga kan kvinnor bli? Er moder dog för att hon inte ville annat själv. Och mina döttrar har förgiftat mig! (*störtar död ner.*)

Jason (störtar fram med andra) Han är stendöd.

Peleus Detta bådar intet gott.

Orfeus (reser sig) Medea, vad vet du om detta? Endast du kan blanda sådant gift.

Medea (reser sig) Ni hörde själva hela hans bekännelse. Hans hustru må ha önskat dö, men han påskyndade processen, ty han tålde inte hennes förebräelser. Hans egna döttrar har nu hämnats henne. Ja, jag gav dem giftet. Sände inte Pelias ut er för att inte bara Jason men ni alla skulle dö? Hur mycket ont har inte denne fege konung åstadkommit? Har ni glömt era kamrater som försvann och dödades? Och har jag inte rätt att hämnas min vanärade familj och först och främst min broder, som blev slaktad som ett offer på en helig plats för att han litade på oss och ville giva oss en hyggelig chans? Jag bjöd på giftet gratis. Pelias unga döttrar här må ha begått ett brott, men vem kan påstå att ej Pelias fick vad han förtjänade?

Peleus Medea, du gör oss omöjliga i hela Hellas!

Medea Ställ oss inför rätta och anklaga oss. Men hämndens gud är helig även han. Som kvinna åberopar jag Athena, Hera och Artemis.

Jason Du har fullständigt förstört vår välkomstfest.

Medea Den var förstörd från början.

Orfeus Tragedin är skedd, och det är ingenting att göra. Låt oss alla bryta upp och skiljas under sorg och dra åt skilda håll, ty detta är det bittra slutet på vår argonautersaga, så heroisk, härlig, underbar och frisk och så olycklig, snöplig, ond och fasansfull samtidigt särskilt i finalen. Vi kan inte stanna här. Låt var och en dra hem till sitt, och låt de döda sörjas och begravas som sig bör och utan eftermälen. Ty ett sådant eftermäle som den här skandalbanketten kan ej överträffas i grym ironi. Själv drar jag hem till Thrakien. Jag bjuder alla mitt bedrövade farväl. (*går*)

Polydeukes Kom, Kastor. Vi har inget mera här att göra. (*går med Kastor.*)

Peleus Sörj, o Hellas, ty din största glädje blev det inget av till slut. En antiklimax blev det av din storhet – inget mer. Bedrävlighet är allt som återstår av hela argonautersagan. (*bryter upp. Fler och fler gör så.*)

Kreon (till Jason) Jag är konung av Korint. Ni kan ej stanna här. Kom med mig till Korint som mina gäster. Ni skall äras som sig bör och få ett eget hus vid havet. Ni skall bli min stads förnämsta gäster för så länge ni behagar.

Jason Vad säger du, Medea?

Medea Kreon, ditt erbjudande är generöst. Men först skall vi med dessa döttrar helga stackars Pelias åt den sista vilan. Först må vi begrava våra döda innan vi begynner bygga nya liv på deras gravar.

(*går ut med armarna kring Pelias döttrar, en på varje sida.*)

Kreon Hör på mig ett slag, min gode Jason. Du är nu berömd, och din berömdhet susar över hela Hellas. Då kan du ej vara gift med sådan häxa.

Jason Tala ej ett ont ord om Medea.

Kreon Det är inget ont i vad jag säger. Jag berättar bara sanningen. Hon är en mörderska och häxa, och som sådan är hon farlig.

Jason Vill du varna mig för henne?

Kreon Nej, jag önskar bara ge dig goda råd. Tänk på din karriär. Medea kommer bara att dra ner ditt namn och bli en dragg som drar dig bakåt när du vill gå framåt. Jag är konung av Korint, men jag har inga söner. Däremot så har jag döttrar. Glöm Medea, gift dig med min äldsta dotter, och bli konung av Korint. Vad sägs om det?

Jason Ditt anbud är mig vedervärdigt. Jag har redan gjort min enda hustru havande, och jag är endast kär i henne.

Kreon Tänk ändå på saken. Du har tiden framför dig. Med tiden skall allt ordna sig.

(nickar menande och för vänligt Jason med sig ut. Pelias lik har redan burits ut.)

Vi skall nog komma överens.

Akt V scen 1. Korint.

Medea Fem år har lidit sedan vi kom hit som världsberömda gäster till Korint, den stad i Hellas som har det förnämsta läget vid två hav, strategiskt ovärderligt, och de mest utomordentliga utvecklingsmöjligheterna. Vi har fått leva här som furstar, och två söner har jag burit åt min man. Men allt är inte väl. Det var som om min man blev uttråkad på mig, på hela sin karriär, på sina barn och på vårt samliv när jag blev befruktad, som om han inte längre såg mig som en kärlek utan bara som ett hål att urinera i. Den andra sonen kom av bara farten, och därefter har han blivit mig en främling, och jag fruktar att det spinnas intriger mellan honom och kung Kreon bakom ryggen på mig. Är då kvinnan bara till för att behaga sexuellt, bli fräntagen sin mödom, genomborras av den destruktiva lusten, för att därefter bli skrotad som en använd, avlagd klädnad som fått ett oreparerbart hål? Han har långt större glädje i de söner han har fått av mig än i den moder som har gett dem livet. Han föraktar mig för att han tagit av mig vad han ej kan ge tillbaka. Men det är väl varje äktenskaps normala tragedi, och jag föraktar inte honom utan älskar honom än som en god trogen hustru, och jag ämnar aldrig svika honom vad som än må hända. Här är nu min sköterska. Vad nytt?

sköterskan Min matmor, jag kan inte längre dölja det, ty nu har saken gått för långt.

Medea Vad då?

sköterskan Min plikt mot er och era söner tvingar mig att avslöja det värsta.

Medea Men vad är det?

sköterskan Ack, kung Kreon och er man har kommit överens!

Medea Det har de alltid gjort. Än sedan?

sköterskan Jason ämnar gifta sig med Kreons äldsta dotter för att sedan ärva Kreons tron!

Medea Det har jag misstänkt länge. Och vad händer då med mig och mina söner?

sköterskan Era söner löper ingen fara, men, min matmor, ni blir troligen förskjutna.

Medea Om han förskjuter mig tar jag hans söner med mig. Han är då en dålig fader, och en sådan bör ej tillåtas få hand om sina söner.

sköterskan Jag ser Kreon komma. Han ser inte ut att vara snäll idag.

Medea Det har han aldrig varit. Men då kanske vi får veta något. Var välkommen, Kreon. Du ser inte särskilt glad ut.

Kreon Vilken härskare har råd att vara glad, när alla avundas hans makt och konspirerar för att störta honom? Jag är tvungen att försäkra mig om en pålitlig succession, ty annars är det ute med min kungliga familj.

Medea Du menar Jason.

Kreon Ja. Han måste bli min svärson.

Medea Och vad händer då med mig?

Kreon Tyvärr, Medea, måste jag be dig försvinna. Vi kan inte ha dig här med dina barn.

Medea Men de är också Jasons barn, hans egna söner.

Kreon Han och jag är överens om att han måste avstå från dem.

Medea Varför?

Kreon Spela ej teater. Alla känner dig, Medea. Skulle vi ta risken att ha dig som vittne till min dotters bröllop med din man? Din hämndlystnad är känd för att ej ha begränsningar. Du måste lämna staden inom tjugofyra timmar och ta med dig dina barn.

Medea Är ni så rädda för mig?

Kreon Dina konster är för lömska. Min plikt är att genomföra bröllopet i trygghet utan att det händer något.

Medea Så du tror att jag, om jag fick stanna kvar, då skulle kunna sabotera era planer?

Kreon Medge att ditt brottsliga förflutna måste göra oss försiktiga.

Medea Vad tror ni om mig? Vilka brott tror ni jag är förmögen till?

Kreon Jag måste tänka på min dotters liv och hennes framtid.

Medea Och på Jasons barn med henne?

Kreon Givetvis.

Medea Och därför skrotar du och Jason mig, en moder med två barn, en trogen hustru som ej svikit Jason utan tvärtom hjälpt honom till allt? Han sviker mig på grund av dig.

Kreon Medea, jag beklagar, men för oss och för Korint är du en risk för säkerheten.

Medea Och det är mitt eget fel?

Kreon Det har jag inte sagt. Det är det inte ännu, men vi vill ej inbjuda till katastrofer.

Medea Så ni straffar mig förrän jag har begått ett brott så att jag inte skall begå det?

Kreon Ja.

Medea Det är att ta för givet att en brottsling är en brottsling förrän han har gjort sig skyldig till ett brott.

Kreon Vi känner dina konster.

Medea Ni är bara rädda för mig. Ta det lugnt, du snikne omänskliga konung. Jag skall ge mig av med mina barn och låta Jason gifta sig och leva lyckligt med din dotter, om han kan det. Men han måste själv först komma och bekräfta att han glömmer sina söner och förskjuter dem.

Kreon Det skall han göra.

Medea Sedan skall Medea inte längre vara delaktig i Jasons, ditt, Korints och Hellas öde.

Kreon Det är storsint av dig om du resignerar utan bråk.

Medea Jag har väl knappast något val?

Kreon Du har förstått det hela rätt.

Medea Och du har uttänkt denna plan perfekt. Jag är ej längre önskvärd, och jag är ej dummare än att jag inte fattar det. Försvinn då genast ur mitt liv, du snikne omänskliga konung.

Kreon Jag beklagar, och du har min sympati. (*går*)

Medea Så gör man inte mot en kvinna och än mindre mot en moder. Sympati! Jag tackar! Hyckleri är allt vad makten säger. Den är värdelös för ärligheten, sanningen och livet. Den som önskar åstadkomma något bör i allt undvika maktens medel. Tankens medel är då smidigare, överlägset i sin raffinering och fullständigt oåtkomligt. Det konkreta initiativet är i regel bara dumhet. Det riskerar allt och gör beständigt bort sig.

sköterskan Men, min matmor, vad skall du nu göra?

Medea Låt det onda värka ut sig självt. Det är det enda man kan göra åt det onda. Nej, men se! Vem kommer här?

sköterskan Det är din man.

Medea Min före detta man, ty han har skilt sig från mig.

Jason Kreon bad mig komma för att tala allvar med dig. Du tycks inte acceptera vårt beslut.

Medea Tvärtom. Ni tycks ej acceptera att ni har problem med ert beslut.

Jason Förstå mig rätt, Medea. Jag vill blott ditt eget bästa.

Medea Ja, så säger själva bödeln innan han avrättar folk.

Jason Medea, vi har inget samliv längre.

Medea Nej, för du vill inte längre älska mig.

Jason Det är ej viljan det är fel på.

Medea Är du impotent?

Jason Jag vill befria mig från alla skulder, laster och bedrävelser. Vår kärlek uppstod genom brott, och jag vill inte leva med ett brott nu längre.

Medea Nej, du vill i stället kränka någon annan oskuld som ej vet vad kränkning innebär då hon är tjugotre år yngre än du själv.

Jason Du blir befriad själv från vårt gemensamma förflutna.

Medea Jag förlorar dig, Korint och all min status, som jag tidigare har förlorat hem och härd, familj och ära. Och vad ger du mig i stället?

Jason Jag ger dina barn en framtid, syskon, glädje, trygghet och allt gott.

Medea Du vill således hålla dina barn. Nyss sade Kreon att jag måste ta dem med mig.

Jason Ja, men inte längre än att jag kan ha kontakt med dem.

Medea Då vill du ta dem från mig.

Jason Jag har älskat dig, Medea, men du tänker bara på dig själv. Förstår du inte att du är omöjlig? Du har dåligt rykte! Alla vet hur lömskt du mördade kung Pelias! Du är en fruktad häxa. Kungen av Korint kan inte ha en sådan drottning.

Medea Så du offrar mig för en tom titel, fåfängan av att få vara konung av Korint.

Jason Det är för hela statens bästa.

Medea Är då statens bästa offrandet av individen?

Jason Jag bestämmer inte här, Medea. Kreon är vår konung, och vi måste foga oss i vad han vill.

Medea Den feges ursäkt är att skylla vad han inte själv vill stå för på de andra.

Jason Det är politik, Medea, ej min vilja.

Medea Och den politiken är blott ruten självdestruktivitet!

Jason Vi kan ej hjälpa det.

Medea Du kunde ha sagt nej.

Jason Det är för sent.

Medea Du kan ej lura mig, min käre Jason. Du vill blott bli av med mig för att få gifta dig med denna unga frilla och få nya barn med henne så att dina nya söner blir rättmätigt kungar av Korint. Det kan ju mina söner aldrig bli, så bort med dem! Ur vägen med Medea!

Jason Det är inte som du tror. Men jag förstår din bitterhet och hyser inget agg mot dig.

Medea Din sympati är lika falsk och äcklande som Kreons.

Jason Du vet vad som gäller. Jag tror det är bäst att vi ej mera ses. Farväl,

Medea.

Medea Jag beklagar dig, en gång den modigaste av heroer, nu den fegaste av harar.
(*Jason går.*)

Jason är förlorad. Ske hans egen vilja – och den dumme Kreons.
sköterskan Tänker du då finna dig i deras förödmjukelse och orättvisa?

Medea Nej, jag bara följer med i vad som händer och ser klart med öppna ögon vad de andra inte ser.
sköterskan Och ser du vem som kommer här?
Medea Hermione!
sköterskan Kreons fagra dotter, Jasons nya hustru och din efterträdare som mor åt Jasons barn.
Medea Vad gör du här hos oss, Hermione?
Hermione Jag kommer som en kvinna till en annan eller som en yngre syster till en äldre.
Medea Söker du mitt råd?
Hermione Du känner Jason, Hellas främsta hjälte, ty du är ju gift med honom. Han vill nu ha mig till hustru, men jag känner mig för ung för honom.
Medea Du har inget val, min kära flicka. Kreon, konungen din far, och Jason har bestämt att du skall bli hans nya hustru fastän du är bara sjutton år. I Hellas har ej kvinnan rätt att säga nej till någon man.
Hermione Men kan han vara gift med två på samma gång?
Medea Jag är förskjuten, skild och redan glömd. Du är hans enda framtid.
Hermione Om han skiljs från dig, som gjort så mycket och som offrat allt för honom, kanske han en dag då också skiljer sig från mig.
Medea För männens oberäkneliga nycker är vi kvinnor alltid utan skydd och säkerhet.
Hermione Men om jag inte vill?
Medea Om du ej vill vadå?
Hermione Behaga honom eller far.
Medea Vad vill du helst?
Hermione Förbli den som jag är – en jungfru, ogift, fri och utan sorger.
Jason (rusar in) Har du redan börjat intrigera mot vårt äktenskap, Medea? Vad har du nu tutat i min nya hustru? Och hur har du lockat henne hit? Hon hade order om att stanna hemma!
Medea Hon kom självmant hit för att få råd av mig.
Jason Det vill du jag ska tro på? Och vad råd har du då givit henne?
Medea Att hon skulle följa din och Kreons önskan och ej spjärna mot.
Jason Du ljuger! Du försöker få henne att avstå från mitt äktenskap!
Hermione Nej, hon talar sanning. Jag kom hit helt självmant.
Kreon (rusar in) Vem har släppt ut min dotter? Den där häxan var den sista hon fick lov att tala med!
Jason Det är för sent. Hermione kom till Medea självmant för att söka hennes råd.
Kreon Då är det färdigt. Varför satte du ej in Medea bakom lås och bom från början?
Jason Därför att hon var min hustru och som sådan ärad av mig.
Kreon Kör ut henne genast härifrån och från mitt land! Jag vill ej längre ha en sådan häxa i min stad!
sköterskan Medea, dina söner kommer hitåt. De har med sig något.
Medea Det är vår present till Jasons nya drottning. Kom, välsignade små barn! Bär fram vår dyra gåva till Hermione, på det att alla må förstå hur högt vi älskar henne, och hur väl vi unnar henne hennes välfärd såsom Jasons nya hustru.
(De två gossarna kommer in hand i hand. De är mycket små, och den äldre bär ett diadem åt Hermione.)
Hermione Här ser ni alla att Medea inte alls har något ont i sinnet mot oss. Hon vill bara väl. Hon är en storsint kvinna och ej alls det minsta hämndlysten.
Kreon Det verkar faktiskt så.

Jason Du kommer med en dyr present åt din rival, Medea.

Medea Nej, min Jason, det är dina söner som frambär presenten. Låt Hermione ta på sig detta diadem på det att hon må bli än vackrare för dig.

Hermione Jag har ej någonsin sett någonting så vackert.

Kreon Det är sannerligen som en drottningens krona.

Jason (*pryder Hermione med diademet*) Må då detta bli försoningen för allt emellan oss. Låt inga hårda känslor dröja kvar hos någon. Låt oss alla nu förlåta allt vad vi har gjort varandra.

Medea Hermione, du är renast av oss alla. Det är inte mer än rätt att du, den vackraste, ock skulle få den största lyckan.

Hermione Kära äldre syster, skulle jag få all den lycka som du aldrig själv såg röken av? Nu ser jag allting klart. Jag är ett offer för ett fruktansvärt förräderi. Min far har sålt mig till en mördare för pengar. Jag skall bli såsom en prostituerad i två snikna herrars hov. Ni trodde att ni skadade Medea och oskadliggjorde henne genom era nesliga intriger, men ert enda offer är i stället jag. Jag ville aldrig gifta mig. En man var nog det sista som jag ville ha. Men ni har tvingat mig i era kopplarklor och gjort mig till en skylt för era nöjen och intressen. Jaså, Kreon, du tog det för givet att jag skulle ge dig söner? Jaså, Jason, du tog det för givet att du skulle få begagna min orörda kropp tills den var utsliten och färdig för att skrotas, som Medeas? Tro ej någon man som en gång skilt sig, för han kommer ständigt att blott åstadkomma skilsmässor.

Kreon Hon har blivit tokig.

Hermione Nej, förnuftig. Era knep har gått för långt. Jag blir ej någons hustru, och din dotter, Kreon, är jag inte längre. Jag tar nu helt enkelt avsked. Jag beklagar, men jag hoppar faktiskt av. (*tar fram en dolk och stöter sig i hjärtat.*)

Jason Hermione! (*störtar fram och tar hand om henne.*)

Kreon Medea! Din present har drivit henne galen!

Jason Hon är död. Hermione, så fick du inte göra! (*omfamnar liket.*)

Kreon Allt är häxans fel! Hon kommer att ta livet av oss alla!

Medea Var nu inte så hysterisk, Kreon. Detta var en oskyldig present från Jasons oskyldiga barn till Jasons oskyldiga hustru. Vad Hermione har gjort var helt och hållet hennes egna plötsliga idé. Jag är ej mindre överraskad än ni själva.

Jason Hermione! Detta är mitt eget fel och straffet för min egen hänsynslöshet!
(*släpper henne ej.*)

Kreon Detta är för mycket. Någon måste straffas.

Medea Straffa då den enda skyldiga, Hermione, som ensam utfört brottet. Men hon är ju död och offrad för er redan, så det lär ej bli så lätt att straffa henne.

Kreon Hör på denna cyniska ragata! Varför tar du inte livet av den häxan, Jason?

Jason Hon är nu min enda hustru, Kreon.

Kreon Är det så du visar din lojalitet? Men må det bli som häxan säger själv! Må blott den skyldige till brottet straffas! Hermione kan nu inte längre ge mig några barnbarn! Men vem gav Hermione det farligt vackra diademet? Inte var det fru Medea inte! Nej, det var de oskyldiga små barnen, Jasons och Medeas barn, de näpna krypen! Må de skyldiga bli straffade!
(*angriper gossarna med svärd, dräper den ena och förföljer den andra.*)

Jason Nej, Kreon! (*släpper Hermione*) Inte mina barn!

Medea Vem är det som är galen nu? Det tycks då gå i blodet men i omvänd ordning.

Jason Är du galen, Kreon?
(*Den andra gossen söker skydd hos sköterskan i hennes famn.*)

sköterskan Inte barnen!

Kreon Ur vägen, käringluder! (*slaktar henne och gossen.*)

Där! Nu är de båda döda! Nu är skulden för Hermione betald!

Jason Din galne barnamördare! (*dräper Kreon.*) Är detta summan av din politik? Du världserfarne konung, all din klokhet som du skröt med mynnade allenast ut i meningslöst vanvettigt barnamord! Medea, han har mördat sköterskan och våra barn!

Medea Du menar dina egna barn. Jag var blott deras moder som du själv försköt. Nu har jag inget mera här att göra, jag är ju fortfarande fördriven ut i landsflykt, och jag har en fristad i Athen. Vårt äktenskap är över, Jason, härligast bland hjältar.

Jason Har vi inget mer att säga till varandra?

Medea Allt som var av heligt värde mellan oss har du själv trampat ner. Som resultat är allt vad jag har kvar förakt för dig. En relation kan aldrig byggas på förakt. Du var den tappreste bland hjältar, men allt vad du var fick du av mig. Du sade aldrig tack ens. Var nu snäll och gräv ner dina barn, din hustru och din svärfar, och lev sedan väl med dina minnen. (*går stolt därifrån.*)

Jason (sjunker slagen ner på sina knän) Är det allt vi får för all vår kärlek – bitterhet och hån, förakt och smärta och den kalla dödens triumfs ruiners slagfält? Det ser inte bättre ut. Vår resa för det Gyllene Skinnets återbäring blev en underbar triumf, men bara medan resan pågick. Alla stora äventyr har samma bittra slut – en bitter efterräkning med en baksmälla av så fatala dimensioner att det aldrig borde komma fram. Här slutar Jasons heroism i gråt och tandagnisslan utan ände. Somliga vill säkert ge Medea skulden för allt detta, men jag måste medge, att Medea hade rätt, och jag kan ej anklaga henne för det minsta. På en sådan kvinna blir man aldrig klok, och det är kanske meningen. Jag önskar henne allt det goda som hon aldrig fick men bara fråntogs, och själv ser jag för min egen del ej något gott kvar här i livet efter att jag rätteligen lämnats av Medea. Jag ger henne rätt i allt på det att jag åtminstone må kunna fortsätta att leva.

(segnar ner, helt bruten av sorg.)

18.9 - Verona 2.10.1994
via Brindisi, Patras, Athen, Rom och Palermo.